

REGULAMENTUL DE PROCEDURĂ

AL TRIBUNALULUI

Prezenta ediție conține:

Regulamentul de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 2 mai 1991 (JO L 136, 30.5.1991, rectificare în JO L 317, 19.11.1991, p. 34) și modificările rezultate din următoarele acte:

1. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 15 septembrie 1994 (JO L 249, 24.9.1994, p. 17);
2. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 17 februarie 1995 (JO L 44, 28.2.1995, p. 64);
3. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 6 iulie 1995 (JO L 172, 22.7.1995, p. 3);
4. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 12 martie 1997 (JO L 103, 19.4.1997, p. 6, rectificare în JO L 351, 23.12.1997, p. 72);
5. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 17 mai 1999 (JO L 135, 29.5.1999, p. 92);
6. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 6 decembrie 2000 (JO L 322, 19.12.2000, p. 4);
7. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 21 mai 2003 (JO L 147, 14.6.2003, p. 22);
8. Decizia 2004/406/CE, Euratom a Consiliului din 19 aprilie 2004 privind modificarea articolului 35 alineatele (1) și (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene (JO L 132, 29.4.2004, p. 3);
9. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 21 aprilie 2004 (JO L 127, 29.4.2004, p. 108);
10. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 12 octombrie 2005 (JO L 298, 15.11.2005, p. 1);
11. Decizia 2006/956/CE, Euratom a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind modificarea Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene în ceea ce privește regimul lingvistic (JO L 386, 29.12.2006, p. 45);

12. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 12 iunie 2008 (JO L 179, 8.7.2008, p. 12);
13. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 14 ianuarie 2009 (JO L 24, 28.1.2009, p. 9);
14. Decizia 2009/170/CE, Euratom a Consiliului din 16 februarie 2009 privind modificarea Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene în ceea ce privește regimul lingvistic aplicabil recursurilor declarate împotriva deciziilor Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene (JO L 60, 4.3.2009, p. 3);
15. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 7 iulie 2009 (JO L 184, 16.7.2009, p. 10);
16. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului din 26 martie 2010 (JO L 92, 13.4.2010, p. 14);
17. modificările Regulamentului de procedură al Tribunalului din 24 mai 2011 (JO L 162, 22.6.2011, p. 18);
18. modificarea Regulamentului de procedură al Tribunalului din 19 iunie 2013 (JO L 173, 26.6.2013, p. 66).

Prezenta ediție nu are valoare juridică. De aceea, considerentele au fost omise.

REGULAMENTUL DE PROCEDURĂ

AL TRIBUNALULUI

DIN 2 MAI 1991¹

CUPRINS

Dispoziție preliminară (art. 1)

Titlul I – Organizarea Tribunalului

Capitolul I	– Președinția și membrii Tribunalului (art. 2-9)
Capitolul II	– Constituirea camerelor și desemnarea judecătorilor raportori și a avocaților generali (art. 10-19)
Capitolul III	– Grefa
Secțiunea I	– Grefierul (art. 20-27)
Secțiunea II	– Serviciile (art. 28-30)
Capitolul IV	– Funcționarea Tribunalului (art. 31-34)
Capitolul V	– Regimul lingvistic (art. 35-37)
Capitolul VI	– Drepturile și obligațiile agenților, consilierilor și avocaților (art. 38-42)

---

¹ JO L 136, 30.5.1991, rectificare în JO L 317, 19.11.1991, p. 34, Ediție specială, 01/vol. 10, p. 3, cu modificările din 15 septembrie 1994 (JO L 249, 24.9.1994, p. 17), din 17 februarie 1995 (JO L 44, 28.2.1995, p. 64), din 6 iulie 1995 (JO L 172, 22.7.1995, p. 3), din 12 martie 1997 (JO L 103, 19.4.1997, p. 6, rectificare în JO L 351, 23.12.1997, p. 72), din 17 mai 1999 (JO L 135, 29.5.1999, p. 92), din 6 decembrie 2000 (JO L 322, 19.12.2000, p. 4), din 21 mai 2003 (JO L 147, 14.6.2003, p. 22), din 19 aprilie 2004 (JO L 132, 29.4.2004, p. 3), din 21 aprilie 2004 (JO L 127, 29.4.2004, p. 108), din 12 octombrie 2005 (JO L 298, 15.11.2005, p. 1), din 18 decembrie 2006 (JO L 386, 29.12.2006, p. 45), din 12 iunie 2008 (JO L 179, 8.7.2008, p. 12), din 14 ianuarie 2009 (JO L 24, 28.1.2009, p. 9), din 16 februarie 2009 (JO L 60, 4.3.2009, p. 3), din 7 iulie 2009 (JO L 184, 16.7.2009, p. 10), din 26 martie 2010 (JO L 92, 13.4.2010, p. 14), din 24 mai 2011 (JO L 162, 22.6.2011, p. 18) și din 19 iunie 2013 (JO L 173, 26.6.2013, p. 66).

Titlul II – Procedura

- Capitolul I – Procedura scrisă (art. 43-54)
- Capitolul II – Procedura orală (art. 55-63)
- Capitolul III – Măsurile de organizare a procedurii și activitățile de cercetare judecătorească
- Secțiunea I – Măsurile de organizare a procedurii (art. 64)
- Secțiunea II – Activitățile de cercetare judecătorească (art. 65-67)
- Secțiunea III – Citarea și audierea martorilor și a experților (art. 68-76)
- Capitolul IIIa – Procedurile accelerate (art. 76a)
- Capitolul IV – Suspendarea procedurilor și desesizarea Tribunalului (art. 77-80)
- Capitolul V – Hotărârile (art. 81-86)
- Capitolul VI – Cheltuielile de judecată (art. 87-93)
- Capitolul VII – Asistența judiciară (art. 94-97)
- Capitolul VIII – Desistarea (art. 98 și 99)
- Capitolul IX – Comunicările (art. 100)
- Capitolul X – Termenele (art. 101-103)

Titlul III – Procedurile speciale

- Capitolul I – Suspendarea și alte măsuri provizorii (art. 104-110)
- Capitolul II – Incidentele de procedură (art. 111-114)
- Capitolul III – Intervenția (art. 115 și 116)
- Capitolul IV – Hotărârile Tribunalului pronunțate după anularea cu trimitere spre rejudecare (art. 117-121)
- Capitolul IVa – Deciziile Tribunalului pronunțate după reexaminarea cu trimitere spre rejudecare (art. 121a-121d)
- Capitolul V – Cauzele judecate în lipsă și opoziția (art. 122)
- Capitolul VI – Căile extraordinare de atac

- Secțiunea I – Terța opoziție (art. 123 și 124)
- Secțiunea II – Revizuirea (art. 125-128)
- Secțiunea III – Interpretarea hotărârilor (art. 129)

Titlul IV – Contenciosul privind drepturile de proprietate intelectuală (art. 130-136)

Titlul V – Recursurile împotriva deciziilor Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene (art. 136a-149)

Dispoziții finale (art. 150 și 151)

DISPOZIȚIE PRELIMINARĂ

Articolul 1

În prezentul regulament:

- dispozițiile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene se desemnează prin numărul articolului vizat din tratatul menționat, urmat de abrevierea „TFUE”;
- dispozițiile Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice se desemnează prin numărul articolului urmat de abrevierea „TCEEA”;
- Protocolul privind Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene este denumit „Statut”;
- Acordul privind Spațiul Economic European este denumit „Acordul privind SEE”.

În sensul prezentului regulament:

- termenul „instituție” sau „instituții” desemnează instituțiile Uniunii și organele, oficiile sau agențiile înființate prin tratate sau printr-un act adoptat pentru punerea acestora în aplicare și care pot fi părți în fața Tribunalului;
- termenul „Autoritatea AELS de Supraveghere” desemnează autoritatea de supraveghere prevăzută de Acordul privind SEE.

TITLUL I
ORGANIZAREA TRIBUNALULUI

Capitolul I
PREȘEDINȚIA ȘI MEMBRII TRIBUNALULUI

Articolul 2

(1) Toți membrii Tribunalului exercită, în principiu, funcția de judecător.

Membrii Tribunalului sunt denumiți în continuare „judecători”.

(2) Oricare dintre judecători, cu excepția președintelui, poate exercita, într-o cauză determinată, funcția de avocat general în condițiile stabilite de articolele 17-19.

În prezentul regulament, referirile la avocatul general se aplică numai în cazul în care un judecător a fost desemnat ca avocat general.

Articolul 3

Mandatul unui judecător începe de la data stabilită în acest sens în actul de numire. În cazul în care data nu este stabilită în actul de numire, mandatul începe de la data acestui act.

Articolul 4

(1) Înainte de a intra în funcție, judecătorii depun în fața Curții de Justiție următorul jurământ:

„Jur să îmi exercit funcția cu deplină imparțialitate și potrivit conștiinței; jur să nu divulg nimic din secretul deliberărilor.”

(2) Imediat după depunerea jurământului, judecătorii semnează o declarație prin care își iau angajamentul solemn de a respecta, pe durata funcției lor și după încetarea acesteia, obligațiile

care decurg din această funcție, în special îndatoririle de a da dovadă de onestitate și de discreție în acceptarea anumitor poziții sau avantaje după încetarea funcției lor.

Articolul 5

Atunci când Curtea de Justiție este chemată să decidă, după consultarea Tribunalului, dacă un judecător nu mai corespunde condițiilor cerute sau dacă acesta nu mai îndeplinește obligațiile aferente funcției sale, președintele Tribunalului îl invită pe judecătorul în cauză să se prezinte în camera de consiliu pentru a-și prezenta observațiile, fără participarea greșierului.

Avizul Tribunalului se motivează.

Avizul prin care se constată că un judecător nu mai corespunde condițiilor cerute sau nu mai îndeplinește obligațiile aferente funcției sale trebuie să exprime cel puțin voturile majorității judecătorilor Tribunalului. În acest caz, repartiția voturilor se transmite Curții de Justiție.

Votul este secret, judecătorul în cauză neparticipând la deliberare.

Articolul 6

Cu excepția președintelui Tribunalului și a președinților camerelor, rangul judecătorilor se determină, fără distincție, în raport cu vechimea în funcție.

La vechime egală în funcție, vârsta determină rangul.

Judecătorii care își încheie mandatul și care sunt numiți din nou își păstrează rangul anterior.

Articolul 7

(1) Imediat după înlocuirea parțială prevăzută de articolul 254 TFUE, judecătorii îl aleg dintre ei pe președintele Tribunalului, pentru o perioadă de trei ani.

(2) În cazul în care mandatul președintelui Tribunalului încetează înainte de expirarea termenului stabilit, se procedează la înlocuirea acestuia pentru perioada rămasă.

(3) În cadrul alegerilor prevăzute de prezentul articol, votul este secret. Este ales judecătorul care obține voturile a mai mult de jumătate dintre judecătorii care compun Tribunalul. În cazul în care

niciunul dintre judecători nu obține această majoritate, se organizează alte tururi de scrutin până când aceasta este obținută.

Articolul 8

Președintele Tribunalului conduce lucrările și serviciile Tribunalului; acesta prezidează ședințele plenare, precum și deliberările desfășurate în camera de consiliu.

Președintele Tribunalului prezidează Marea Cameră.

Dacă face parte dintr-o cameră compusă din trei sau din cinci judecători, președintele Tribunalului prezidează această cameră.

Articolul 9

În caz de împiedicare sau de absență a președintelui Tribunalului sau în cazul în care funcția de președinte al Tribunalului este vacantă, președinția este asigurată de către unul dintre președinții camerelor, potrivit ordinii stabilite de articolul 6.

În caz de împiedicare sau de absență concomitentă a președintelui Tribunalului și a președinților camerelor sau în cazul în care funcțiile lor sunt vacante simultan, președinția este asigurată de către unul dintre ceilalți judecători, potrivit ordinii stabilite de articolul 6.

Capitolul II

CONSTITUIREA CAMERELOR ȘI DESEMNAREA JUDECĂTORILOR RAPORTORI ȘI A AVOCAȚILOR GENERALI

Articolul 10

(1) Tribunalul înființează în cadrul său camere compuse din trei și din cinci judecători și o Mare Cameră compusă din treisprezece judecători și decide cu privire la repartizarea judecătorilor pe camere.

(2) Decizia luată în conformitate cu prezentul articol se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 11

(1) Cauzele cu care este sesizat Tribunalul se judecă de camerele compuse din trei sau din cinci judecători, în conformitate cu articolul 10.

Cauzele pot fi judecate în ședință plenară sau de Marea Cameră în condițiile stabilite de articolele 14, 51, 106, 118, 124, 127 și 129.

Cauzele pot fi judecate de un judecător unic atunci când acestea îi sunt delegate în condițiile stabilite de articolele 14 și 51 sau atunci când îi sunt repartizate în temeiul articolului 124, al articolului 127 alineatul (1) sau al articolului 129 alineatul (2).

(2) În sensul prezentului regulament, pentru cauzele repartizate sau delegate unei camere, termenul „Tribunal” desemnează această cameră. De asemenea, pentru cauzele delegate sau repartizate unui judecător unic, termenul „Tribunal”, în sensul prezentului regulament, desemnează acel judecător.

Articolul 12

Tribunalul stabilește criteriile pe baza cărora cauzele sunt repartizate camerelor.

Această decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 13

(1) Imediat după depunerea cererii introductive, președintele Tribunalului repartizează cauzele unei camere.

(2) Pentru fiecare cauză repartizată unei camere, președintele acesteia propune președintelui Tribunalului desemnarea unui judecător raportor; președintele Tribunalului decide cu privire la această propunere.

Articolul 14

(1) O cauză poate fi trimisă spre judecare în ședință plenară, Marii Camere sau unei camere compuse dintr-un număr diferit de judecători, atunci când dificultatea problemelor de drept sau importanța cauzei ori împrejurări speciale justifică această măsură.

(2) 1. Următoarele cauze repartizate unei camere compuse din trei judecători pot fi judecate de către judecătorul raportor, care hotărăște în calitate de judecător unic, dacă, ținând seama de lipsa dificultății problemelor de drept sau de fapt ridicate, de importanța limitată a cauzei și de absența altor împrejurări speciale, se consideră adecvat să fie astfel judecate, precum și dacă acestea au fost delegate în condițiile prevăzute de articolul 51:

- (a) cauzele introduse în temeiul articolului 270 TFUE;
- (b) cauzele introduse în temeiul articolului 263 al patrulea paragraf, al articolului 265 al treilea paragraf și al articolului 268 TFUE, dacă ridică doar chestiuni deja clarificate de o jurisprudență consacrată sau dacă fac parte dintr-o serie de cauze având același obiect, una dintre acestea fiind deja soluționată cu autoritate de lucru judecat;
- (c) cauzele introduse în temeiul articolului 272 TFUE.

2. Nu se pot delega unui judecător unic:

- (a) cauzele care ridică chestiuni privind legalitatea unui act de aplicabilitate generală;
- (b) cauzele care privesc punerea în aplicare:
  - a regulilor de concurență și de control al concentrărilor economice;
  - a regulilor privind ajutoarele acordate de stat;
  - a regulilor privind măsurile de protecție comercială;
  - a regulilor privind organizarea comună a piețelor agricole, cu excepția cauzelor care fac parte dintr-o serie de cauze având același obiect, una dintre acestea fiind deja soluționată cu autoritate de lucru judecat;
- (c) cauzele menționate de articolul 130 alineatul (1).

3. Judecătorul unic trimite cauza în fața camerei în cazul în care constată că nu mai sunt întrunite condițiile delegării.

(3) Deciziile de trimitere și de delegare prevăzute de alineatele (1) și (2) sunt luate în condițiile prevăzute de articolul 51.

Articolul 15

(1) Judecătorii îi aleg dintre ei, în temeiul prevederilor articolului 7 alineatul (3), pe președinții camerelor compuse din trei și din cinci judecători.

(2) Președinții camerelor compuse din cinci judecători sunt aleși pentru o perioadă de trei ani. Mandatul lor poate fi reînnoit o singură dată.

Alegerea președinților camerelor compuse din cinci judecători are loc imediat după alegerea președintelui Tribunalului, prevăzută de articolul 7 alineatul (1).

(3) Președinții camerelor compuse din trei judecători sunt aleși pentru o perioadă determinată.

(4) În cazul în care mandatul unui președinte de cameră încetează înainte de expirarea termenului stabilit, se procedează la înlocuirea acestuia pentru perioada rămasă.

(5) Rezultatul acestor alegeri se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 16

Pentru cauzele repartizate sau delegate camerelor, atribuțiile președintelui sunt exercitate de către președintele camerei.

Pentru cauzele delegate sau repartizate unui judecător unic, atribuțiile președintelui, cu excepția celor menționate de articolele 105 și 106, se exercită de către acest judecător.

Articolul 17

Tribunalul întrunit în ședință plenară este asistat de un avocat general desemnat de către președintele Tribunalului.

Articolul 18

Tribunalul întrunit în cameră poate fi asistat de un avocat general în măsura în care consideră că dificultatea problemelor de drept sau complexitatea în fapt a cauzei necesită această asistență.

Articolul 19

Decizia de a desemna un avocat general într-o anumită cauză este luată de Tribunal, în ședință plenară, la cererea camerei căreia i-a fost repartizată sau delegată cauza.

Președintele Tribunalului desemnează judecătorul care urmează să exercite funcția de avocat general în această cauză.

Capitolul III **GREFA**

Secțiunea I – Grefierul

Articolul 20

(1) Tribunalul numește grefierul.

Cu două săptămâni înaintea datei fixate pentru numire, președintele Tribunalului informează judecătorii cu privire la candidaturile care au fost depuse.

(2) Candidaturile sunt însoțite de toate informațiile referitoare la vârstă, cetățenie, titluri universitare, cunoștințe lingvistice, funcții actuale și anterioare, precum și cu privire la eventuala experiență juridică și internațională a candidaților.

(3) Numirea are loc potrivit procedurii prevăzute de articolul 7 alineatul (3).

(4) Grefierul este numit pentru o perioadă de șase ani. Acesta poate fi numit din nou.

(5) Înainte de a intra în funcție, grefierul depune în fața Tribunalului jurământul prevăzut de articolul 4.

(6) Grefierul nu poate fi eliberat din funcție decât dacă nu mai corespunde condițiilor cerute sau dacă nu mai îndeplinește obligațiile aferente funcției sale; Tribunalul decide după ce i-a acordat grefierului posibilitatea de a-și prezenta observațiile.

(7) Dacă funcția grefierului încetează înainte de expirarea mandatului său, Tribunalul numește un nou grefier pentru o perioadă de șase ani.

Articolul 21

Tribunalul poate numi, potrivit procedurii prevăzute pentru numirea grefierului, unul sau mai mulți grefieri adjuncți, însărcinați să îl asiste pe grefier și să îl înlocuiască în condițiile stabilite de instrucțiunile pentru grefier prevăzute de articolul 23.

Articolul 22

În caz de împiedicare sau de absență a grefierului și, dacă este cazul, a grefierului adjuncț sau atunci când posturile acestora sunt vacante, președintele Tribunalului desemnează funcționarii sau personalul auxiliar însărcinat cu îndeplinirea atribuțiilor de grefier.

Articolul 23

Instrucțiunile pentru grefier sunt stabilite de Tribunal, la propunerea președintelui acestuia.

Articolul 24

(1) Grefa ține, sub răspunderea grefierului, un registru în care toate actele de procedură și înscrisurile justificative sunt înregistrate cronologic și în ordinea depunerii lor.

(2) Grefierul face mențiuni cu privire la înregistrarea în registru pe exemplarele originale și, la cererea părților, pe copiile pe care acestea le prezintă în acest scop.

(3) Înregistrările în registru și mențiunile prevăzute de alineatul precedent constituie acte autentice.

(4) Modalitățile de ținere a registrului sunt stabilite de instrucțiunile pentru grefier prevăzute de articolul 23.

(5) Orice persoană interesată poate consulta registrul la grefă și poate obține copii sau extrase din acesta după achitarea tarifului grefei, stabilit de Tribunal, la propunerea grefierului.

De asemenea, orice parte într-un proces poate obține, după achitarea tarifului grefei, copii ale actelor de procedură, precum și copii ale ordonanțelor și hotărârilor, certificate pentru conformitate cu originalul.

(6) În *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* se publică un aviz care indică data înregistrării cererii de sesizare a Tribunalului, numele și domiciliul părților, obiectul litigiului, concluziile cererii introductive, precum și arătarea motivelor și a principalelor argumente invocate.

(7) Atunci când Consiliul sau Comisia Europeană nu este parte într-o cauză, Tribunalul îi transmite o copie a cererii introductive și a memoriului în apărare, cu excepția anexelor la aceste documente, pentru a-i permite să constate dacă se invocă inaplicabilitatea unuia dintre actele sale în temeiul articolului 277 TFUE. O copie a cererii introductive și a memoriului în apărare este transmisă, în același mod, Parlamentului European, pentru a permite acestuia să constate dacă se invocă inaplicabilitatea, în temeiul articolului 277 TFUE, a unui act adoptat în comun de către acesta și Consiliu.

Articolul 25

(1) Sub autoritatea președintelui, greșierul este însărcinat cu primirea, transmiterea și păstrarea tuturor înscrisurilor, precum și cu efectuarea comunicărilor pe care le presupune aplicarea prezentului regulament.

(2) Greșierul asistă Tribunalul, președintele și judecătorii în exercițiul tuturor funcțiilor lor.

Articolul 26

Greșierul păstrează sigiliile. Acesta răspunde de arhive și se îngrijește de publicațiile Tribunalului.

Articolul 27

Cu excepția cazurilor prevăzute de articolele 5 și 33, greșierul asistă la ședințele Tribunalului.

Secțiunea II – Serviciile

Articolul 28

Funcționarii și personalul auxiliar însărcinați să asiste direct președintele, judecătorii și greșierul sunt numiți în condițiile prevăzute de regulamentul privind statutul personalului. Aceștia răspund în fața greșierului, sub autoritatea președintelui Tribunalului.

Articolul 29

Funcționarii și personalul auxiliar menționați de articolul 28 depun jurământul prevăzut de articolul 20 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție în fața președintelui Tribunalului, în prezența greșierului.

Articolul 30

Administrarea Tribunalului, gestiunea financiară și contabilitatea sunt asigurate, sub autoritatea președintelui Tribunalului, de către greșier, asistat de serviciile Curții de Justiție.

Capitolul IV FUNȚIONAREA TRIBUNALULUI

Articolul 31

- (1) Datele și orele ședințelor Tribunalului sunt stabilite de către președinte.
- (2) Tribunalul poate, pentru desfășurarea uneia sau mai multor ședințe determinate, să aleagă un alt loc decât acela al sediului său.

Articolul 32

(1) Dacă, urmare a unui caz de împiedicare sau de absență a unui judecător, numărul judecătorilor este par, judecătorul cel mai nou în funcție, în sensul articolului 6, se abține să participe la deliberări, cu excepția cazului în care acesta este judecătorul raportor. În acest caz, se abține să participe la deliberări judecătorul care îl precedă imediat în rang pe acesta.

Dacă, urmare a desemnării unui avocat general în temeiul articolului 17, numărul judecătorilor în ședința plenară a Tribunalului este par, președintele Tribunalului desemnează, înainte de ședință, potrivit unui sistem de rotație prestabilit de către Tribunal și publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, judecătorul care nu va participa la judecarea cauzei.

(2) În cazul în care, fiind convocată ședința plenară, se constată că nu este întrunit cvorumul, președintele Tribunalului amână ședința până când cvorumul este întrunit.

(3) În cazul în care, într-o cameră compusă din trei sau din cinci judecători, nu este întrunit cvorumul de trei judecători, președintele camerei respective îl înștiințează pe președintele Tribunalului în legătură cu acest fapt, iar acesta desemnează un alt judecător pentru a completa camera.

Cvorumul Marii Camere este de nouă judecători. În cazul în care nu este întrunit acest cvorum, președintele Tribunalului desemnează un alt judecător pentru a completa camera.

În cazul în care, în Marea Cameră sau într-una dintre camerele compuse din cinci judecători, ca urmare a unui caz de împiedicare sau de absență a unui judecător, intervenit înaintea datei deschiderii procedurii orale, numărul judecătorilor prevăzut de articolul 10 alineatul (1) nu este întrunit, această cameră este completată de către un judecător desemnat de președintele Tribunalului pentru a restabili numărul necesar de judecători.

(4) În cazul în care, într-una dintre camerele compuse din trei sau din cinci judecători, numărul judecătorilor repartizați camerei este mai mare de trei, respectiv de cinci, președintele camerei desemnează judecătorii care urmează să participe la judecarea cauzei.

(5) În caz de împiedicare sau de absență a judecătorului unic căruia îi este delegată sau repartizată cauza, președintele Tribunalului desemnează un alt judecător care să îl înlocuiască.

Articolul 33

- (1) Tribunalul deliberează în camera de consiliu.
- (2) La deliberări iau parte numai judecătorii care au participat la faza orală a procedurii.
- (3) Fiecare judecător prezent la deliberări își exprimă părerea și o motivează.
- (4) La solicitarea unui judecător, orice întrebare este formulată într-o limbă la alegerea sa și este comunicată în scris celorlalți judecători înainte de a fi supusă la vot.
- (5) Concluziile adoptate în urma discuției finale de majoritatea judecătorilor determină decizia Tribunalului. Voturile sunt exprimate în ordinea inversă celei stabilite de articolul 6.
- (6) Tribunalul decide în caz de divergență cu privire la obiectul, conținutul și ordinea întrebărilor sau cu privire la interpretarea unui vot.
- (7) În cazul în care deliberările Tribunalului privesc chestiuni administrative, greșierul asistă la acestea, în afară de cazul în care Tribunalul decide altfel.
- (8) În cazul în care Tribunalul judecă fără participarea greșierului, acesta îl însărcinează pe judecătorul cel mai nou în funcție în sensul articolului 6 să întocmească, dacă este cazul, un proces-verbal care se semnează de președinte și de judecătorul respectiv.

Articolul 34

(1) Cu excepția unei decizii speciale a Tribunalului, vacanțele judecătorești sunt stabilite după cum urmează:

- de la 18 decembrie până la 10 ianuarie;
- din duminica ce precedă ziua de Paști până în a doua duminică după ziua de Paști;
- de la 15 iulie până la 15 septembrie.

Pe durata vacanțelor judecătorești, președinția este asigurată la sediul Tribunalului fie de către președinte, care ține legătura cu greșierul, fie de către un președinte de cameră sau de către un alt judecător desemnat de președinte să îl înlocuiască.

- (2) Pe durata vacanțelor judecătorești, în caz de urgență, președintele poate convoca judecătorii.
- (3) Tribunalul respectă zilele de sărbătoare legală ale locului unde își are sediul.
- (4) Pentru motive întemeiate, Tribunalul poate acorda concedii judecătorilor.

Capitolul V **REGIMUL LINGVISTIC**

Articolul 35

(1) Limbile de procedură sunt bulgara, ceha, croata, daneza, engleza, estona, finlandeza, franceza, germana, greaca, irlandeza, italiana, letona, lituaniana, olandeza, maghiara, malteza, polona, portugheza, româna, slovacă, slovena, spaniola și suedeza.

(2) Limba de procedură este aleasă de reclamant, cu excepția următoarelor prevederi:

- (a) în cazul în care pârâtul este un stat membru sau o persoană fizică sau juridică resortisantă a unui stat membru, limba de procedură este limba oficială a statului respectiv; în cazul în care statul respectiv are mai multe limbi oficiale, reclamantul are posibilitatea de a alege una dintre acestea;
- (b) la cererea comună a părților, poate fi autorizată folosirea, totală sau parțială, a unei alte limbi dintre cele menționate de alineatul (1) din prezentul articol;
- (c) la cererea uneia dintre părți și după ascultarea celeilalte părți și a avocatului general, prin derogare de la prevederile literei (b), poate fi autorizată folosirea totală sau parțială ca limbă de procedură a unei alte limbi dintre cele menționate de alineatul (1); această cerere nu poate fi formulată de către una dintre instituții.

Decizia cu privire la cererile sus-menționate poate fi adoptată de președinte; acesta poate și, în cazul în care intenționează să o admită fără acordul tuturor părților, trebuie să înainteze cererea Tribunalului.

(3) Limba de procedură este folosită în special în memoriile și susținerile orale ale părților, inclusiv în înscrisurile anexate, precum și în procesele-verbale și deciziile Tribunalului.

Orice înscris depus sau anexat și redactat într-o altă limbă decât cea de procedură trebuie însoțit de o traducere în limba de procedură.

Cu toate acestea, în cazul înscrisurilor voluminoase, pot fi depuse traduceri în extras. Tribunalul poate oricând să impună depunerea unei traduceri extinse sau integrale, din oficiu sau la cererea uneia dintre părți.

Prin derogare de la cele menționate anterior, statele membre sunt autorizate să folosească propria lor limbă oficială atunci când intervin într-un litigiu aflat pe rolul Tribunalului. Această prevedere se aplică atât înscrisurilor, cât și declarațiilor orale. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură în fiecare caz în parte.

Statele părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum și Autoritatea AELS de Supraveghere pot fi autorizate să folosească una dintre celelalte limbi menționate de alineatul (1) atunci când intervin într-un litigiu aflat pe rolul Tribunalului. Această prevedere se aplică atât înscrisurilor, cât și declarațiilor orale. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură în fiecare caz în parte.

(4) În cazul în care martorii sau experții declară că nu se pot exprima în mod adecvat într-una dintre limbile menționate de alineatul (1) din prezentul articol, Tribunalul îi autorizează să facă declarațiile într-o altă limbă. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură.

(5) Președintele, atunci când conduce dezbaterile, judecătorul raportor, în raportul preliminar și în raportul de ședință, judecătorii și avocatul general, atunci când pun întrebări, și acesta din urmă în concluziile sale pot folosi una dintre limbile menționate de alineatul (1) din prezentul articol, alta decât limba de procedură. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură.

(1) La cererea unuia dintre judecători, a avocatului general sau a uneia dintre părți, greșierul asigură efectuarea traducerii celor arătate oral sau în scris în cursul procedurii aflate pe rolul Tribunalului în limbile alese de aceștia și menționate de articolul 35 alineatul (1).

(2) Publicațiile Tribunalului se fac în limbile prevăzute de articolul 1 din Regulamentul nr. 1 al Consiliului.

Articolul 37

Textele redactate în limba de procedură sau, dacă este cazul, în altă limbă autorizată în temeiul articolului 35 sunt autentice.

Capitolul VI
**DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AGENȚILOR,
CONSILIERILOR ȘI AVOCAȚILOR**

Articolul 38

(1) Agenții, consilierii și avocații care compar în fața Tribunalului sau în fața unei autorități judiciare căreia Tribunalul i-a adresat o cerere de comisie rogatorie se bucură de imunitate pentru afirmațiile orale sau înscrisurile depuse referitoare la cauză sau la părți.

(2) De asemenea, agenții, consilierii și avocații se bucură de următoarele privilegii și facilități:

- (a) toate înscrisurile referitoare la procedură sunt exceptate de la percheziție și sechestru. În caz de contestație, funcționarii autorităților vamale sau ai poliției pot sigila înscrisurile în cauză, care sunt transmise apoi fără întârziere Tribunalului pentru a fi verificate în prezența grefierului și a persoanei interesate;
- (b) agenții, consilierii și avocații au dreptul la alocarea sumelor necesare pentru îndeplinirea sarcinilor lor;
- (c) agenții, consilierii și avocații se bucură de libertate de deplasare în măsura necesară îndeplinirii sarcinilor lor.

Articolul 39

Agenții, consilierii și avocații, pentru a beneficia de privilegiile, imunitățile și facilitățile menționate de articolul precedent, trebuie să facă în prealabil dovada calității lor, după cum urmează:

- (a) agenții, printr-un înscris oficial eliberat de mandantul lor, care înaintează fără întârziere grefierului o copie a acestuia;

(b) consilierii și avocații, printr-un atestat de legitimare semnat de grefier. Validitatea acestui atestat este limitată la o perioadă determinată, care poate fi prelungită sau restrânsă în funcție de durata procedurii.

Articolul 40

Privilegiile, imunitățile și facilitățile menționate de articolul 38 sunt acordate exclusiv în interesul bunei desfășurări a procedurii.

Tribunalul poate ridica imunitatea în cazul în care consideră că această măsură nu împiedică buna desfășurare a procedurii.

Articolul 41

(1) În cazul în care Tribunalul apreciază conduita unui consilier sau a unui avocat în fața Tribunalului, a președintelui, a unui judecător ori a greșierului ca fiind incompatibilă cu demnitatea Tribunalului sau cu exigențele unei bune administrări a justiției sau că avocatul ori consilierul în cauză uzează de drepturile pe care le are în virtutea funcției sale în alte scopuri decât acelea pentru care îi sunt recunoscute, Tribunalul îl informează pe cel în cauză în legătură cu acest fapt. Tribunalul poate informa despre aceasta autoritățile în fața cărora persoana în cauză este ținută să răspundă; o copie a scrisorii adresate acestor autorități este transmisă și persoanei în cauză.

Pentru aceleași motive, Tribunalul poate, oricând, prin ordonanță, după ascultarea persoanei în cauză, să o excludă din procedură. Această ordonanță este executorie de îndată.

(2) În cazul în care un consilier sau un avocat este exclus din procedură, aceasta se suspendă până la expirarea termenului stabilit de către președinte în scopul de a permite părții interesate să desemneze un alt consilier sau avocat.

(3) Deciziile luate în aplicarea prevederilor prezentului articol pot fi revocate.

Articolul 42

Prevederile prezentului capitol se aplică profesorilor care au dreptul de a pleda în fața Tribunalului potrivit articolului 19 din Statut.

TITLUL II PROCEDURA

Capitolul I PROCEDURA SCRISĂ

Articolul 43

(1) Originalul oricărui act de procedură trebuie să fie semnat de către agentul sau avocatul părții. Acest act, însoțit de toate anexele menționate în cuprinsul său, se depune împreună cu cinci copii pentru Tribunal și cu atâtea copii câte părți sunt în cauză. Aceste copii sunt certificate pentru conformitate cu originalul de către partea care le depune.

(2) Instituțiile depun, în plus, în termenele stabilite de Tribunal, traduceri ale tuturor actelor de procedură în celelalte limbi prevăzute de articolul 1 din Regulamentul nr. 1 al Consiliului. Al doilea paragraf al alineatului precedent se aplică în mod corespunzător.

(3) Toate actele de procedură se datează. În privința termenelor procedurale, este luată în considerare numai data depunerii la grefă.

(4) Fiecărui act de procedură i se anexează un dosar care conține înscrisurile justificative invocate și un opis al acestora.

(5) În cazul în care, datorită volumului unui înscris, nu se anexează actului de procedură decât un extras, se depune la grefă înscrisul complet sau o copie completă a acestuia.

(6) Fără a aduce atingere prevederilor alineatelor (1)-(5), data la care o copie a originalului semnat al unui act de procedură, inclusiv opisul prevăzut de alineatul (4), parvine grefei prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare aflat la dispoziția Tribunalului se consideră că respectă termenele procedurale, cu condiția ca originalul semnat al actului, însoțit de anexele și copiile prevăzute de alineatul (1) al doilea paragraf, să fie depus la grefă în cel mult 10 zile. Articolul 102 alineatul (2) nu se aplică în privința acestui termen de 10 zile.

(7) Fără a aduce atingere prevederilor alineatului (1) primul paragraf și alineatelor (2)-(5), Tribunalul poate stabili, prin decizie, condițiile în care se consideră că un act de procedură transmis greșit pe cale electronică este considerat a fi originalul acelui act. Această decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 44

(1) Cererea prevăzută de articolul 21 din Statut cuprinde:

- (a) numele și domiciliul reclamantului;
- (b) indicarea părții împotriva căreia este formulată cererea introductivă;
- (c) obiectul litigiului și expunerea sumară a motivelor invocate;
- (d) concluziile reclamantului;
- (e) probele propuse, dacă este cazul.

(2) Pentru buna desfășurare a procedurii, în cererea introductivă se indică domiciliul ales în localitatea unde Tribunalul își are sediul. Cererea introductivă cuprinde, de asemenea, numele persoanei care este autorizată și care a consimțit să primească toate comunicările.

Pe lângă indicarea domiciliului ales menționată de primul paragraf sau în locul acesteia, în cererea introductivă se poate menționa că avocatul sau agentul consimte să primească comunicările prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare.

În cazul în care cererea introductivă nu îndeplinește condițiile prevăzute de primul și de al doilea paragraf și atât timp cât această neregularitate nu este îndreptată, toate comunicările efectuate în vederea îndeplinirii procedurii, destinate părții interesate, se realizează prin scrisoare recomandată adresată agentului sau avocatului părții. Prin derogare de la articolul 100 alineatul (1), comunicarea se consideră legal îndeplinită prin depunerea scrisorii recomandate la oficiul poștal al localității unde Tribunalul își are sediul.

(3) Avocatul care asistă sau reprezintă o parte are obligația să depună la grefă un atestat care să certifice că are dreptul să își exercite profesia în fața unei instanțe a unui stat membru sau a unui alt stat parte la Acordul privind SEE.

(4) Cererea introductivă este însoțită, după caz, de înscrisurile indicate de articolul 21 al doilea paragraf din Statut.

(5) În cazul în care reclamantul este o persoană juridică de drept privat, acesta atașează la cererea sa:

- (a) actul constitutiv sau un extras recent din registrul comerțului ori din registrul persoanelor juridice sau orice altă dovadă a existenței sale juridice;
- (b) dovada că mandatul încredințat avocatului a fost acordat în mod legal de către un reprezentant autorizat în acest scop.

(5a) Cererea depusă în temeiul unei clauze compromisorii cuprinse într-un contract de drept public sau de drept privat încheiat de Uniune sau în numele acesteia în conformitate cu prevederile articolului 272 TFUE trebuie însoțită de un exemplar al contractului care cuprinde această clauză.

(6) În cazul în care cererea introductivă nu îndeplinește condițiile enumerate de alineatele (3)-(5) din prezentul articol, grefierul stabilește un termen rezonabil pentru ca reclamantul să îndrepte neregularitatea cererii sau să depună înscrisurile sus-menționate. În cazul în care, în termenul stabilit în acest scop, reclamantul nu procedează la îndreptarea neregularității sau nu depune înscrisurile, Tribunalul decide dacă nerespectarea acestor cerințe determină inadmisibilitatea cererii introductive pentru neîndeplinirea condițiilor de formă.

Articolul 45

Cererea introductivă se comunică părâtului. În cazul prevăzut de alineatul (6) din articolul precedent, comunicarea se face imediat după îndreptarea neregularității sau imediat după

declararea admisibilității cererii de către Tribunal în raport cu condițiile de formă enumerate de articolul precedent.

Articolul 46

(1) În termen de două luni de la comunicarea cererii introductive, pârâtul depune un memoriu în apărare. Memoriul în apărare cuprinde:

- (a) numele și domiciliul pârâtului;
- (b) argumentele de fapt și de drept invocate;
- (c) concluziile pârâtului;
- (d) probele propuse.

Prevederile articolului 44 alineatele (2)-(5) se aplică în mod corespunzător.

(2) În procesele dintre Uniune și agenții acesteia, memoriul în apărare trebuie însoțit de reclamația la care se referă articolul 90 alineatul (2) din Statutul funcționarilor și de decizia de respingere, cu arătarea datelor de introducere a reclamației și de comunicare a deciziei.

(3) În împrejurări excepționale, termenul prevăzut de primul alineat de mai sus poate fi prelungit de către președinte la cererea motivată a pârâtului.

Articolul 47

(1) Cererea introductivă și memoriul în apărare pot fi completate cu o replică a reclamantului și o duplică a pârâtului, cu excepția cazului în care Tribunalul, după ascultarea avocatului general, decide în sens contrar, întrucât conținutul dosarului este suficient de complet pentru a permite părților să își dezvolte motivele și argumentele în cursul procedurii orale. Cu toate acestea, Tribunalul poate autoriza părțile să completeze dosarul la cererea motivată a reclamantului, formulată în termen de două săptămâni de la comunicarea acestei decizii.

(2) Președintele stabilește datele la care se depun aceste acte de procedură.

Articolul 48

(1) Părțile mai pot propune probe în sprijinul afirmațiilor lor atât în cadrul replicii, cât și al duplicii. În acest caz, părțile indică motivele care au determinat întârzierea cu care s-au propus probele.

(2) Pe parcursul procesului, invocarea de motive noi este interzisă, cu excepția cazului în care acestea se bazează pe elemente de fapt și de drept care au apărut în cursul procedurii.

În cazul în care, pe parcursul judecății, o parte invocă un motiv nou în conformitate cu paragraful precedent, președintele, după expirarea termenelor obișnuite de procedură, pe baza raportului judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, poate acorda celeilalte părți un termen pentru a răspunde cu privire la acest motiv.

Tribunalul se pronunță asupra admisibilității motivului prin hotărârea prin care se finalizează judecata.

Articolul 49

Indiferent de stadiul procedurii, Tribunalul, după ascultarea avocatului general, poate dispune orice măsură de organizare a procedurii sau de cercetare judecătorească prevăzută de articolele 64 și 65 sau poate să hotărască refacerea sau completarea oricărui act de cercetare judecătorească.

Articolul 50

(1) După ascultarea părților și a avocatului general, președintele poate oricând, din motive de conexitate, să dispună reunirea mai multor cauze care au același obiect pentru buna desfășurare a procedurii scrise sau orale sau în vederea pronunțării hotărârii prin care se finalizează judecata. Președintele poate disjunge ulterior cauzele. Președintele poate delega soluționarea acestor chestiuni Tribunalului.

(2) Agenții, consilierii și avocații tuturor părților din cauzele conexate, inclusiv intervenienții, pot consulta la grefă actele de procedură comunicate părților din celelalte cauze conexate. Cu toate

acestea, fără a aduce atingere articolului 67 alineatul (3), președintele poate, la cererea unei părți, să excludă de la consultare înscrisurile secrete sau confidențiale.

Articolul 51

(1) În cazurile prevăzute de articolul 14 alineatul (1), camera investită cu o cauză sau președintele Tribunalului poate, în orice stadiu al procedurii, din oficiu sau la cererea unei părți, să propună ședinței plenare a Tribunalului să trimită cauza acesteia, Marii Camere sau unei camere compuse dintr-un număr diferit de judecători. Decizia de trimitere a unei cauze unui complet compus din mai mulți judecători este luată în ședință plenară, după ascultarea avocatului general.

Cauza trebuie judecată de o cameră compusă din cel puțin cinci judecători atunci când un stat membru sau o instituție a Uniunii, parte în proces, solicită aceasta.

(2) Decizia de a repartiza o cauză unui judecător unic în cazurile prevăzute de articolul 14 alineatul (2) trebuie adoptată în unanimitate, după ascultarea părților, de către camera compusă din trei judecători pe rolul căreia se află cauza.

Atunci când un stat membru sau o instituție a Uniunii, parte în proces, se opune ca o cauză să fie judecată de un judecător unic, aceasta trebuie menținută pe rolul camerei din care face parte judecătorul raportor sau trimisă acesteia.

Articolul 52

(1) Fără a aduce atingere articolului 49, președintele stabilește data la care judecătorul raportor prezintă Tribunalului un raport preliminar, după caz,

- (a) după prezentarea duplicii;
- (b) la expirarea termenului stabilit în conformitate cu articolul 47 alineatul (2), atunci când replica sau duplica nu a fost depusă;
- (c) atunci când partea interesată a declarat că renunță la dreptul de a depune o replică sau o duplică;

- (d) atunci când Tribunalul a decis, în conformitate cu articolul 47 alineatul (1), că nu se impune completarea cererii introductive și a memoriului în apărare cu o replică și o duplică;
- (e) atunci când Tribunalul a decis, în conformitate cu articolul 76a alineatul (1), că se impune judecarea cauzei potrivit regulilor procedurii accelerate.

(2) Raportul preliminar cuprinde propuneri cu privire la necesitatea luării unor măsuri de organizare a procedurii sau de cercetare judecătorească, precum și cu privire la eventuala trimitere a cauzei ședinței plenare, Marii Camere sau unei alte camere a Tribunalului compuse dintr-un număr diferit de judecători.

Tribunalul, după ascultarea avocatului general, se pronunță cu privire la măsurile ce se impun a fi luate ca urmare a propunerilor judecătorului raportor.

Articolul 53

În cazul în care Tribunalul decide deschiderea procedurii orale fără a dispune măsuri de organizare a procedurii și fără a iniția o cercetare judecătorească, data deschiderii acesteia este stabilită de către președinte.

Articolul 54

În cazul în care, pe parcursul procedurii scrise, fără a aduce atingere măsurilor de organizare a procedurii sau de cercetare judecătorească ce pot fi îndeplinite în cursul procedurii orale, au fost îndeplinite astfel de măsuri și când acestea sunt complete, președintele stabilește data deschiderii procedurii orale.

Capitolul II **PROCEDURA ORALĂ**

Articolul 55

(1) Tribunalul judecă acele cauze cu care este sesizat în ordinea terminării cercetării lor judecătorești. Între mai multe cauze a căror cercetare judecătorească este terminată simultan, ordinea este determinată de data înscrierii în registrul de cereri.

(2) Ținând seama de împrejurări speciale, președintele poate dispune judecarea cu prioritate a unei cauze.

După ascultarea părților și a avocatului general, președintele, ținând seama de împrejurări speciale, poate, din oficiu sau la cererea unei părți, să dispună amânarea judecării unei cauze pentru o dată ulterioară.

În cazul în care părțile dintr-o cauză solicită amânarea de comun acord, președintele poate admite cererea acestora.

Articolul 56

Dezbaterile sunt deschise și conduse de către președinte, care exercită poliția ședinței.

Articolul 57

Dezbaterile desfășurate în ședință secretă nu se fac publice.

Articolul 58

Președintele poate, pe parcursul dezbaterilor, să pună întrebări agenților, consilierilor sau avocaților părților.

Fiecare judecător și avocatul general au, la rândul lor, aceeași posibilitate.

Articolul 59

Părțile pot pleda numai prin intermediul agentului, consilierului sau avocatului lor.

Articolul 60

Dacă într-o cauză nu a fost desemnat un avocat general, președintele declară terminată procedura orală la sfârșitul dezbaterilor.

Articolul 61

(1) Dacă avocatul general își prezintă concluziile în scris, acesta le depune la grefă, care le comunică părților.

(2) După susținerea orală a concluziilor sau după depunerea acestora de către avocatul general, președintele declară terminată procedura orală.

Articolul 62

Tribunalul, după ascultarea avocatului general, poate dispune redeschiderea procedurii orale.

Articolul 63

(1) Grefierul întocmește un proces-verbal al fiecărei ședințe. Acest proces-verbal se semnează de către președinte și de către grefier și constituie act autentic.

(2) Părțile pot consulta la grefă orice proces-verbal și pot obține o copie a acestuia pe cheltuiala lor.

Capitolul III
**MĂSURILE DE ORGANIZARE A PROCEDURII ȘI ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE
JUDECĂTOREASCĂ**

Secțiunea I – Măsurile de organizare a procedurii

Articolul 64

(1) Măsurile de organizare a procedurii urmăresc să asigure pregătirea cauzelor pentru judecată, derularea procedurilor și soluționarea litigiilor în cele mai bune condiții. Măsurile sunt dispuse de către Tribunal, după ascultarea avocatului general.

(2) Măsurile de organizare a procedurii au ca obiect, în special:

- (a) asigurarea bunei desfășurări a procedurii scrise sau orale și facilitarea administrării probelor;
- (b) identificarea punctelor în privința cărora părțile trebuie să își completeze argumentele sau care necesită cercetare judecătorească;
- (c) precizarea concluziilor părților, precum și a motivelor și a argumentelor acestora și clarificarea punctelor în litigiu;
- (d) facilitarea soluționării amiabile a litigiilor.

(3) Măsurile de organizare a procedurii pot consta în special în:

- (a) punerea de întrebări părților;
- (b) solicitarea adresată părților de a se pronunța în scris sau oral cu privire la anumite aspecte ale litigiului;
- (c) solicitarea de informații părților sau terților;

- (d) solicitarea prezentării de înscrisuri referitoare la cauză;
- (e) convocarea la întâlniri a părților sau a agenților acestora.

(4) Orice parte poate, în orice stadiu al procedurii, să propună adoptarea sau modificarea unor măsuri de organizare a procedurii. În acest caz, celelalte părți sunt ascultate înainte de dispunerea acestor măsuri.

Tribunalul informează părțile cu privire la măsurile avute în vedere atunci când împrejurările procedurii impun aceasta și le dă posibilitatea de a-și prezenta observațiile oral sau în scris.

(5) Tribunalul, întrunit în ședință plenară sau în Marea Cameră, însărcinează camera căreia i-a fost repartizată cauza inițial sau pe judecătorul raportor cu punerea în aplicare a măsurilor de organizare a procedurii, în cazul în care decide luarea unor asemenea măsuri, iar acestea nu sunt efectuate chiar de către Tribunal, întrunit în ședință plenară sau în Marea Cameră.

În cazul în care o cameră dispune luarea unor măsuri de organizare a procedurii, iar acestea nu sunt efectuate chiar de către camera respectivă, îl însărcinează cu aceasta pe judecătorul raportor.

Avocatul general participă la măsurile de organizare a procedurii.

Secțiunea II – Activitățile de cercetare judecătorească

Articolul 65

Fără a aduce atingere prevederilor articolelor 24 și 25 din Statut, activitățile de cercetare judecătorească cuprind:

- (a) înfățișarea personală a părților;
- (b) solicitarea de informații și prezentarea de documente;
- (c) proba testimonială;
- (d) expertiza;
- (e) cercetarea la fața locului.

Articolul 66

(1) Tribunalul, după ascultarea avocatului general, stabilește prin ordonanță activitățile de cercetare judecătorească necesare și faptele ce trebuie dovedite. După ascultarea părților, Tribunalul decide cu privire la activitățile de cercetare judecătorească menționate de articolul 65 literele (c), (d) și (e).

Ordonanța se comunică părților.

(2) Proba contrară și completarea probatoriului solicitat sunt admisibile.

Articolul 67

(1) Tribunalul, întrunit în ședință plenară sau în Marea Cameră, atunci când decide deschiderea cercetării judecătorești fără a proceda în mod nemijlocit la efectuarea acesteia, însărcinează camera căreia i-a fost repartizată cauza inițial sau pe judecătorul raportor cu efectuarea cercetării judecătorești.

În cazul în care o cameră decide deschiderea cercetării judecătorești fără a proceda în mod nemijlocit la efectuarea acesteia, îl însărcinează pe judecătorul raportor cu aceasta.

Avocatul general participă la activitățile de cercetare judecătorească.

(2) Părțile pot asista la activitățile de cercetare judecătorească.

(3) Sub rezerva prevederilor articolului 116 alineatele (2) și (6), Tribunalul ia în considerare doar înscrisurile pe care avocații și agenții părților le-au putut consulta și asupra cărora și-au putut exprima punctul de vedere.

În cazul în care Tribunalul trebuie să verifice caracterul confidențial, în privința uneia sau mai multor părți, al unui înscris care poate fi pertinent în cauză, acest înscris nu este comunicat părților în cursul acestei verificări.

În cazul în care o instituție a refuzat accesul la un înscris care a fost depus în cadrul unei acțiuni privind legalitatea acestui refuz, aflată pe rolul Tribunalului, acest înscris nu se comunică celorlalte părți.

Secțiunea III – Citarea și audierea martorilor și a experților

Articolul 68

(1) Tribunalul, după ascultarea părților și a avocatului general, din oficiu sau la cererea părților, dispune ca anumite fapte să fie probate cu martori. Prin ordonanță se indică faptele ce urmează a fi dovedite.

Martorii sunt citați de către Tribunal, din oficiu sau la cererea părților ori a avocatului general. Cererea unei părți privind audierea unui martor trebuie să indice cu precizie faptele în legătură cu care acesta va fi ascultat și motivele care justifică ascultarea acestuia.

(2) Martorii a căror audiere este considerată necesară sunt citați în temeiul unei ordonanțe care cuprinde:

- (a) numele, prenumele, calitatea și adresa martorilor;
- (b) indicarea faptelor în legătură cu care martorii vor fi ascultați;
- (c) după caz, precizarea dispozițiilor adoptate de Tribunal cu privire la rambursarea cheltuielilor efectuate de martori și sancțiunile aplicabile martorilor care nu se prezintă.

Ordonanța se comunică părților și martorilor.

(3) Tribunalul poate condiționa citarea martorilor a căror audiere este solicitată de către părți de consemnarea, la casieria Tribunalului, a unei sume de bani al cărei quantum este stabilit de Tribunal, care să garanteze acoperirea cheltuielilor previzibile.

Casieria Tribunalului avansează fondurile necesare audierii martorilor citați din oficiu.

(4) După verificarea identității martorilor, președintele îi informează că au obligația să ateste veridicitatea declarațiilor în condițiile prevăzute de alineatul următor și de articolul 71.

Martorii sunt audiați de Tribunal, părțile fiind citate. După depunerea mărturiei, președintele poate, la solicitarea părților sau din oficiu, să pună întrebări martorilor.

Fiecare judecător și avocatul general pot, la rândul lor, să pună întrebări martorilor.

Reprezentanții părților, cu încuviințarea președintelui, pot pune întrebări martorilor.

(5) Sub rezerva prevederilor articolului 71, după depunerea mărturiei, martorul depune următorul jurământ:

„Jur că am spus adevărul, tot adevărul și numai adevărul.”

Tribunalul poate, după ascultarea părților, să încuviințeze ca martorul să nu depună jurământ.

(6) Grefierul întocmește un proces-verbal în care este redată depoziția fiecărui martor.

Procesul-verbal se semnează de către președinte sau de către judecătorul raportor însărcinat cu audierea martorilor, precum și de către grefier. În prealabil, trebuie să i se dea posibilitatea martorului să verifice conținutul procesului-verbal și să îl semneze.

Procesul-verbal constituie act autentic.

Articolul 69

- (1) Martorii legal citați sunt obligați să dea curs citației și să se prezinte la ședință.
- (2) În cazul în care un martor legal citat nu se prezintă în fața Tribunalului, acesta poate să îi aplice o sancțiune pecuniară de cel mult 5 000 de euro și să dispună o nouă citare a martorului pe cheltuiala acestuia.
Aceeși sancțiune poate fi aplicată martorului care, fără un motiv întemeiat, refuză să depună mărturie, să presteze jurământ sau să facă declarația solemnă echivalentă acestuia.
- (3) Martorul care face dovada unor motive întemeiate în fața Tribunalului poate fi exonerat de sancțiunea pecuniară care îi este aplicată. Quantumul sancțiunii pecuniare poate fi redus la cererea martorului în cazul în care acesta dovedește că este disproporționat în raport cu veniturile sale.
- (4) Executarea silită a sancțiunilor sau a măsurilor dispuse în temeiul prezentului articol se realizează în conformitate cu prevederile articolelor 280 și 299 TFUE și ale articolului 164 TCEEA.

Articolul 70

- (1) Tribunalul poate dispune efectuarea unei expertize. Ordonanța de numire a expertului precizează obiectivele expertizei și stabilește un termen pentru depunerea raportului său.
- (2) Expertului i se comunică o copie a ordonanței, precum și toate înscrisurile necesare îndeplinirii sarcinii sale. Expertul se află sub controlul judecătorului raportor, care poate asista la operațiunile de expertiză și care este informat cu privire la derularea sarcinilor încredințate expertului.
Tribunalul poate solicita părților sau uneia dintre acestea să depună o sumă de bani care să garanteze acoperirea costurilor expertizei.
- (3) La solicitarea expertului, Tribunalul poate dispune audierea unor martori, care sunt ascuțați în conformitate cu prevederile articolului 68.

(4) Expertul se poate pronunța doar în limitele obiectivelor care i-au fost încredințate în mod expres.

După depunerea raportului, Tribunalul poate dispune ascultarea expertului, părțile fiind citate.

(5) Cu încuviințarea președintelui, reprezentanții părților pot pune întrebări expertului.

(6) Sub rezerva prevederilor articolului 71, după prezentarea raportului, expertul depune în fața Tribunalului următorul jurământ:

„Jur că mi-am îndeplinit misiunea potrivit conștiinței și cu deplină imparțialitate.”

Tribunalul poate, după ascultarea părților, să încuviințeze ca expertul să nu depună jurământ.

Articolul 71

(1) Președintele pune în vedere persoanelor chemate să depună jurământ în fața Tribunalului în calitate de martori sau de experți să spună adevărul sau să își îndeplinească sarcina potrivit conștiinței și cu deplină imparțialitate și le atrage atenția asupra consecințelor penale prevăzute de legislația lor națională în caz de încălcare a acestei obligații.

(2) Martorii și experții depun jurământ în conformitate cu articolul 68 alineatul (5) primul paragraf, respectiv cu articolul 70 alineatul (6) primul paragraf sau în forma prevăzută de legislația lor națională.

(3) În cazul în care legislația națională a martorilor sau a experților prevede posibilitatea de a face, în materie de procedură judiciară, în plus față de jurământ, în locul acestuia sau alături de acesta, o declarație echivalentă jurământului, martorii și experții pot face această declarație în condițiile și în forma prevăzute de legislația lor națională.

În cazul în care legislația națională nu prevede nici posibilitatea de a depune jurământ, nici de a face o astfel de declarație, se aplică procedura prevăzută de alineatul (1).

Articolul 72

(1) Tribunalul, după ascultarea avocatului general, poate decide să denunțe autorității competente menționate în anexa III din Regulamentul adițional la Regulamentul de procedură al Curții de Justiție, aparținând statului membru ale cărui instanțe sunt competente să sancționeze din punct de vedere penal, mărturia mincinoasă comisă sub jurământ în fața Tribunalului de către un martor sau un expert, luând în considerare prevederile articolului 71.

(2) Decizia Tribunalului se transmite prin grija grefierului. Aceasta descrie faptele și împrejurările pe care se întemeiază denunțul.

Articolul 73

(1) În cazul în care una dintre părți recuză un martor sau un expert pentru incapacitate, nedemnitate sau pentru orice alt motiv sau în cazul în care un martor sau un expert refuză să depună mărturie, să presteze jurământ sau să facă declarația solemnă echivalentă acestuia, Tribunalul dispune în mod corespunzător.

(2) Recuzarea unui martor sau a unui expert se propune în termen de două săptămâni de la comunicarea ordonanței în temeiul căreia este citat martorul sau prin care este numit expertul, printr-o cerere care conține motivele recuzării și probele propuse.

Articolul 74

(1) Martorii și experții au dreptul la rambursarea cheltuielilor de deplasare și de ședere. Casieria Tribunalului le poate acorda un avans pentru aceste cheltuieli.

(2) Martorii au dreptul la o despăgubire pentru beneficiul nerealizat, iar experții, la onorarii pentru lucrările lor. Aceste sume de bani sunt plătite martorilor și experților de către casieria Tribunalului, după îndeplinirea îndatoririlor sau sarcinilor lor.

Articolul 75

(1) Tribunalul poate, la cererea părților sau din oficiu, să dispună efectuarea unor comisii rogatorii pentru audierea martorilor sau a experților.

(2) Comisia rogatorie se dispune prin ordonanță; aceasta cuprinde numele, prenumele, calitatea și adresa martorilor sau a experților, indică faptele în legătură cu care martorii sau experții vor fi ascultați, menționează părțile, agenții, avocații sau consilierii părților, precum și domiciliul ales al acestora și expune pe scurt obiectul litigiului.

Ordonanța se comunică părților de către grefier.

(3) Grefierul trimite ordonanța autorității competente din statul membru pe teritoriul căruia trebuie efectuată ascultarea martorilor sau a experților, care este menționată în anexa I la Regulamentul adițional la Regulamentul de procedură al Curții de Justiție. Dacă este cazul, ordonanța este însoțită de o traducere în limba sau limbile oficiale ale statului membru destinat.

Autoritatea desemnată în temeiul primului paragraf transmite ordonanța autorității judiciare competente potrivit dreptului intern.

Autoritatea judiciară competentă aduce la îndeplinire comisia rogatorie în conformitate cu prevederile dreptului său intern. După aducerea la îndeplinire, autoritatea judiciară competentă transmite autorității desemnate în temeiul primului paragraf ordonanța privind comisia rogatorie, înscrisurile rezultate din efectuarea acesteia și un borderou al cheltuielilor de judecată. Aceste înscrisuri se transmit grefierului.

Grefierul asigură efectuarea traducerii înscrisurilor în limba de procedură.

(4) Cheltuielile ocazionate de comisia rogatorie sunt în sarcina Tribunalului, cu excepția situației în care acesta dispune, dacă este cazul, să fie suportate de către părți.

Articolul 76

(1) Grefierul întocmește un proces-verbal pentru fiecare ședință. Acest proces-verbal se semnează de către președinte și de către grefier și constituie act autentic.

(2) Părțile pot consulta la grefă orice proces-verbal, precum și orice raport de expertiză și pot obține copii ale acestora pe cheltuiala lor.

Capitolul IIIa **PROCEDURILE ACCELERATE**

Articolul 76a

(1) La cererea reclamantului sau a pârâtului, având în vedere urgența deosebită și împrejurările cauzei, Tribunalul poate, după ascultarea celorlalte părți și a avocatului general, să dispună judecarea unei cauze potrivit procedurii accelerate.

Cererea de judecare a unei cauze potrivit procedurii accelerate trebuie formulată printr-un înscris separat, cu ocazia depunerii cererii introductive sau a memoriului în apărare. În această cerere se poate menționa că anumite motive sau argumente ori anumite pasaje ale cererii introductive sau ale memoriului în apărare sunt invocate doar pentru cazul în care nu se dispune judecarea cauzei potrivit procedurii accelerate, anexându-se în acest sens la cerere o versiune prescurtată a cererii introductive, precum și o listă a anexelor care trebuie luate în considerare exclusiv în cazul în care se dispune judecarea cauzei potrivit procedurii accelerate.

Prin derogare de la articolul 55, cauzele în privința cărora Tribunalul a dispus judecarea potrivit procedurii accelerate se soluționează cu prioritate.

(2) Prin derogare de la articolul 46 alineatul (1), atunci când reclamantul a solicitat, în conformitate cu alineatul (1), judecarea cauzei potrivit procedurii accelerate, termenul pentru depunerea memoriului în apărare este de o lună. În cazul în care Tribunalul respinge această cerere, se acordă pârâtului un termen suplimentar de o lună pentru depunerea sa, după caz, pentru completarea memoriului în apărare. Termenele prevăzute de prezentul paragraf pot fi prelungite în temeiul articolului 46 alineatul (3).

În cauzele judecate potrivit procedurii accelerate, memoriile menționate de articolul 47 alineatul (1) și de articolul 116 alineatele (4) și (5) pot fi depuse numai dacă Tribunalul încuviințează aceasta în cadrul măsurilor de organizare a procedurii luate în conformitate cu articolul 64.

(3) Fără a aduce atingere prevederilor articolului 48, părțile pot completa argumentația și pot propune probe pe parcursul procedurii orale. În acest caz, părțile indică motivele care au determinat întârzierea cu care s-au propus probele.

(4) Decizia Tribunalului de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate poate să prevadă condiții referitoare la întinderea memoriilor părților și la depunerea acestora, la desfășurarea ulterioară a procedurii sau la motivele și argumentele asupra cărora Tribunalul urmează să se pronunțe.

În cazul în care una dintre părți nu se conformează uneia dintre aceste condiții, decizia de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate poate fi revocată. În acest caz, judecarea cauzei continuă potrivit procedurii obișnuite.

Capitolul IV **SUSPENDAREA PROCEDURILOR ȘI DESESIZAREA TRIBUNALULUI**

Articolul 77

Fără a aduce atingere articolelor 123 alineatul (4), 128 și 129 alineatul (4), o procedură pendinte poate fi suspendată:

- (a) în cazurile prevăzute de articolul 54 al treilea paragraf din Statut;
- (b) în cazul unui recurs declarat împotriva unei decizii a Tribunalului prin care se soluționează parțial fondul unui litigiu, prin care se pune capăt unui incident de procedură referitor la o excepție de necompetență sau de inadmisibilitate sau prin care se respinge o intervenție;

- (c) la cererea comună a părților;
- (d) în alte cazuri particulare, atunci când buna administrare a justiției impune aceasta.

Articolul 78

Președintele dispune suspendarea procedurii prin ordonanță, după ascultarea părților și a avocatului general; președintele poate delega soluționarea acestei chestiuni Tribunalului. Decizia de reluare a procedurii se adoptă potrivit aceluiași modalități.

Ordonanțele prevăzute de prezentul articol se comunică părților.

Articolul 79

(1) Suspendarea procedurii produce efecte la data indicată în ordonanța de suspendare sau, în lipsa unei asemenea mențiuni, la data adoptării acestei ordonanțe.

Pe durata suspendării, niciun termen procedural nu expiră, cu excepția termenului prevăzut de articolul 115 alineatul (1) pentru depunerea cererii de intervenție.

(2) Atunci când ordonanța de suspendare nu stabilește durata acesteia, suspendarea încetează la data indicată în ordonanța de reluare a procedurii sau, în lipsa unei asemenea mențiuni, la data adoptării acestei ordonanțe.

De la data reluării procedurii, termenele procedurale își reiau cursul de la început.

Articolul 80

Deciziile de desesizare prevăzute de articolul 54 al treilea paragraf din Statut sunt luate de Tribunal prin ordonanță, care se comunică părților.

Capitolul V
HOTĂRĂRILE

Articolul 81

Hotărârea cuprinde:

- mențiunea că este pronunțată de către Tribunal;
- data pronunțării;
- numele președintelui și ale judecătorilor care au participat;
- numele avocatului general eventual desemnat;
- numele grefierului;
- indicarea părților;
- numele agenților, consilierilor sau avocaților părților;
- concluziile părților;
- mențiunea că avocatul general și-a prezentat concluziile, dacă este cazul;
- expunerea sumară a faptelor;
- motivele;
- dispozitivul, inclusiv soluția privitoare la cheltuielile de judecată.

Articolul 82

- (1) Hotărârea se pronunță în ședință publică, părțile fiind citate.
- (2) Originalul hotărârii, semnat de președinte, de judecătorii care au luat parte la deliberări și de grefier, este sigilat și depus la grefă; o copie certificată pentru conformitate cu originalul se comunică fiecărei părți.
- (3) Pe originalul hotărârii se face mențiune de către grefier cu privire la data pronunțării acesteia.

Articolul 83

Hotărârea are forță obligatorie de la data pronunțării sale, sub rezerva prevederilor articolului 60 din Statut.

Articolul 84

- (1) Fără a aduce atingere prevederilor privind interpretarea hotărârilor, erorile materiale, de calcul sau inexactitățile vădite pot fi rectificate de către Tribunal din oficiu sau la cererea unei părți, depusă în termen de două săptămâni de la data pronunțării hotărârii.
- (2) Părțile, înștiințate în mod corespunzător de către grefier, pot depune observații scrise în termenul stabilit de către președinte.
- (3) Tribunalul decide în camera de consiliu.
- (4) Originalul ordonanței prin care se dispune rectificarea se anexează originalului hotărârii rectificate. Se face mențiune despre această ordonanță pe marginea originalului hotărârii.

Articolul 85

În cazul în care Tribunalul a omis să se pronunțe asupra cheltuielilor de judecată, oricare dintre părți poate sesiza Tribunalul printr-o cerere, în termen de o lună de la comunicarea hotărârii.

Cererea se comunică celeilalte părți, căreia președintele îi stabilește un termen pentru a depune observații scrise.

După depunerea acestor observații, Tribunalul, după ascultarea avocatului general, se pronunță atât asupra admisibilității, cât și asupra fondului cererii.

Articolul 86

Jurisprudența Tribunalului se publică prin grija greșierului.

Capitolul VI **CHELTUIELILE DE JUDECATĂ**

Articolul 87

(1) În hotărârea sau ordonanța prin care se finalizează judecata se dispune cu privire la cheltuielile de judecată.

(2) Partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

În cazul în care mai multe părți cad în pretenții, Tribunalul decide asupra repartizării cheltuielilor de judecată.

(3) Pentru motive excepționale sau în cazul în care părțile cad în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, Tribunalul poate să repartizeze cheltuielile de judecată sau poate decide ca fiecare parte să suporte propriile cheltuieli.

O parte, chiar dacă a avut câștig de cauză, poate fi obligată să ramburseze celeilalte părți acele cheltuieli de judecată apreciate de Tribunal ca fiind provocate în mod nejustificat sau șicanator.

(4) Statele membre și instituțiile care intervin în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

Statele părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum și Autoritatea AELS de Supraveghere suportă, de asemenea, propriile cheltuieli de judecată atunci când intervin în litigiu.

Tribunalul poate dispune ca un intervenient, altul decât cei menționați de paragrafele precedente, să suporte propriile cheltuieli de judecată.

(5) Partea care renunță la judecată este obligată la plata cheltuielilor de judecată, la cererea celeilalte părți, formulată în cadrul observațiilor sale privind renunțarea. Cu toate acestea, la cererea părții care renunță la judecată, cheltuielile de judecată se suportă de către cealaltă parte în cazul în care conduita acesteia justifică acest lucru.

În cazul unui acord al părților cu privire la cheltuielile de judecată, Tribunalul se pronunță potrivit acordului respectiv.

În absența unei cereri privitoare la cheltuielile de judecată, fiecare parte suportă propriile cheltuieli.

(6) Cheltuielile de judecată rămân la aprecierea Tribunalului în cazul în care acesta nu se pronunță asupra fondului cauzei.

Articolul 88

În litigiile dintre Uniune și agenții acesteia, cheltuielile efectuate de către instituții rămân în sarcina acestora, fără a aduce atingere prevederilor articolului 87 alineatul (3) al doilea paragraf.

Articolul 89

Cheltuielile efectuate de către o parte în vederea executării silită sunt restituite de către cealaltă parte potrivit tarifului în vigoare în statul în care are loc executarea silită.

Articolul 90

Procedura în fața Tribunalului este gratuită, sub rezerva următoarelor prevederi:

- (a) în cazul în care Tribunalul a efectuat cheltuieli care ar fi putut fi evitate, acesta poate să oblige partea care le-a provocat la restituirea acestora;

- (b) cheltuielile pentru orice activitate de copiere și traducere efectuată la cererea unei părți, apreciate de către grefier ca extraordinare, sunt restituite de către această parte în funcție de tariful prevăzut de articolul 24 alineatul (5).

Articolul 91

Fără a aduce atingere prevederilor articolului precedent, sunt considerate cheltuieli recuperabile:

- (a) sumele datorate martorilor și experților în temeiul articolului 74;
- (b) cheltuielile necesare efectuate de către părți în legătură cu procedura, în special cheltuielile de deplasare și de ședere și remunerarea unui agent, consilier sau avocat.

Articolul 92

(1) În cazul în care cheltuielile recuperabile sunt contestate, Tribunalul se pronunță prin ordonanță, care nu este supusă niciunei căi de atac, la cererea părții interesate și după ascultarea observațiilor celeilalte părți.

(2) Părțile pot solicita, în vederea executării, o copie a ordonanței, certificată pentru conformitate cu originalul.

Articolul 93

(1) Casieria Tribunalului și debitorii acestuia efectuează plățile în euro.

(2) În cazul în care cheltuielile rambursabile au fost efectuate într-o altă monedă decât euro sau când actele care dau dreptul la indemnizație au fost efectuate într-o țară a cărei monedă nu este euro, schimbul valutar se realizează potrivit cursului de schimb de referință al Băncii Centrale Europene din ziua plății.

Capitolul VII
ASISTENȚA JUDICIARĂ

Articolul 94

(1) În vederea asigurării accesului efectiv la justiție, asistența judiciară se acordă în cauzele aflate pe rolul Tribunalului în condițiile prevăzute de prezentul capitol.

Asistența judiciară acoperă, în tot sau în parte, cheltuielile legate de asistența și de reprezentarea în fața Tribunalului. Aceste cheltuieli sunt avansate de casieria Tribunalului.

(2) Orice persoană fizică are dreptul să beneficieze de asistență judiciară în cazul în care, din cauza stării sale materiale, este în imposibilitate totală sau parțială de a face față cheltuielilor prevăzute de alineatul (1).

Starea materială se evaluează ținând seama de elemente obiective precum veniturile, patrimoniul deținut și situația familială.

(3) Cererea de acordare a asistenței judiciare se respinge în cazul în care acțiunea în legătură cu care se solicită asistența judiciară pare în mod vădit inadmisibilă sau în mod vădit nefondată.

Articolul 95

(1) Asistența judiciară poate fi solicitată înainte sau după introducerea acțiunii.

Această cerere nu implică asistarea de către avocat.

(2) Cererea de acordare a asistenței judiciare trebuie să fie însoțită de toate informațiile și înscrisurile justificative care permit evaluarea stării materiale a solicitantului, cum ar fi un certificat emis de o autoritate națională competentă care atestă această stare materială.

În cazul în care cererea este formulată anterior introducerii acțiunii, solicitantul trebuie să expună pe scurt obiectul acțiunii pe care își propune să o inițieze, situația de fapt din speță și argumentația în susținerea acțiunii. Cererea trebuie să fie însoțită de înscrisuri justificative în acest sens.

(3) Tribunalul poate impune, în conformitate cu articolul 150, utilizarea unui formular pentru depunerea unei cereri de asistență judiciară.

Articolul 96

(1) Înainte de a se pronunța asupra cererii de asistență judiciară, Tribunalul dă posibilitatea celeilalte părți să depună observații scrise, cu excepția cazului în care, ținând cont de informațiile prezentate, rezultă că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de articolul 94 alineatul (2) sau că sunt întrunite cele de la alineatul (3).

(2) Președintele se pronunță asupra cererii de acordare a asistenței judiciare prin ordonanță. Președintele poate delega soluționarea acestei chestiuni Tribunalului.

Ordonanța de respingere a cererii de acordare a asistenței judiciare se motivează.

(3) Prin ordonanța de admitere a cererii de acordare a asistenței judiciare se desemnează un avocat pentru a reprezenta persoana în cauză.

Dacă persoana în cauză nu a propus ea însăși un avocat sau dacă propunerea făcută de aceasta nu este încuviințată de Tribunal, grefierul transmite ordonanța de admitere a cererii de acordare a asistenței judiciare și o copie a cererii către autoritatea competentă din statul respectiv, menționată în anexa II din Regulamentul adițional la Regulamentul de procedură al Curții de Justiție. Avocatul însărcinat să reprezinte solicitantul este desemnat pe baza propunerilor transmise de această autoritate.

Ordonanța prin care se admite cererea de acordare a asistenței judiciare poate stabili o sumă de bani care urmează să fie plătită avocatului însărcinat să reprezinte persoana în cauză sau poate fixa un plafon al cheltuielilor și onorariilor avocatului, care, în principiu, nu poate fi depășit. Ordonanța poate stabili ca persoana în cauză să contribuie la cheltuielile menționate de articolul 94 alineatul (1), ținând seama de starea materială a acesteia.

(4) Introducerea unei cereri de acordare a asistenței judiciare suspendă termenul prevăzut pentru introducerea acțiunii până la data notificării ordonanței prin care se soluționează această cerere

sau, în cazurile prevăzute de alineatul (3) al doilea paragraf, a ordonanței prin care se desemnează avocatul însărcinat să reprezinte solicitantul.

(5) Președintele poate să revoce beneficiul asistenței judiciare, din oficiu sau la cerere, după ascultarea persoanei în cauză, dacă împrejurările care au determinat admiterea cererii se schimbă pe parcursul judecării. Președintele poate delega soluționarea acestei chestiuni Tribunalului.

Ordonanța de revocare a beneficiului asistenței judiciare se motivează.

(6) Ordonanțele pronunțate în temeiul prezentului articol nu sunt supuse niciunei căi de atac.

Articolul 97

(1) În cazul admiterii cererii de acordare a beneficiului asistenței judiciare, președintele poate, la cererea avocatului persoanei în cauză, să dispună plata unui avans către acesta.

(2) În cazul în care, în temeiul deciziei prin care se finalizează judecata, beneficiarul asistenței judiciare trebuie să suporte propriile cheltuieli de judecată, președintele stabilește, prin ordonanță motivată, care nu este supusă niciunei căi de atac, cuantumul cheltuielilor și onorariilor avocatului care rămân în sarcina casieriei Tribunalului. Președintele poate delega soluționarea acestei chestiuni Tribunalului.

(3) În cazul în care, prin decizia prin care se finalizează judecata, Tribunalul a obligat o altă parte să suporte cheltuielile de judecată ale beneficiarului asistenței judiciare, aceasta este obligată să ramburseze casieriei Tribunalului sumele avansate cu titlu de asistență judiciară.

În caz de contestare sau în cazul în care partea nu dă curs unei cereri a greșierului de rambursare a acestor sume, președintele se pronunță prin ordonanță motivată, care nu este supusă niciunei căi de atac. Președintele poate delega soluționarea acestei chestiuni Tribunalului.

(4) În cazul în care beneficiarul asistenței judiciare cade în pretenții, Tribunalul poate, în măsura impusă de echitate, pronunțându-se asupra cheltuielilor în cadrul deciziei prin care se finalizează judecata, să dispună ca una sau mai multe părți să suporte propriile cheltuieli de judecată sau ca acestea să fie, în tot sau în parte, suportate de casieria Tribunalului cu titlu de asistență judiciară.

Capitolul VIII **DESISTAREA**

Articolul 98

În cazul în care, înainte de a se fi pronunțat Tribunalul, părțile ajung la un acord cu privire la soluționarea litigiului și informează Tribunalul că renunță la orice pretenție, președintele dispune radierea cauzei și se pronunță cu privire la cheltuielile de judecată în conformitate cu prevederile articolului 87 alineatul (5), având în vedere, dacă este cazul, propunerile părților în acest sens.

Această prevedere nu se aplică acțiunilor menționate de articolele 263 și 265 TFUE.

Articolul 99

În cazul în care reclamantul informează în scris Tribunalul că înțelege să renunțe la judecată, președintele dispune radierea cauzei și se pronunță cu privire la cheltuielile de judecată în conformitate cu articolul 87 alineatul (5).

Capitolul IX **COMUNICĂRILE**

Articolul 100

(1) Comunicările prevăzute de prezentul regulament se efectuează prin grija greșierului la domiciliul ales al destinatarului, fie prin expedierea, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, a unei copii a actului care trebuie comunicat, fie prin înmânarea acestei copii contra unei dovezi de primire.

Copiile originalului care trebuie comunicat sunt întocmite și se certifică pentru conformitate cu originalul de către grefier, cu excepția cazului în care acestea au fost depuse de către părți în condițiile prevăzute de articolul 43 alineatul (1).

(2) Atunci când, în conformitate cu articolul 44 alineatul (2) al doilea paragraf, destinatarul a consimțit să primească comunicările prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare, comunicarea oricărui act de procedură, inclusiv a hotărârilor și a ordonanțelor Tribunalului, poate fi efectuată prin transmiterea unei copii a înscrisului printr-un asemenea mijloc.

Notificarea hotărârilor și a ordonanțelor, în temeiul articolului 55 din Statut, statelor membre și instituțiilor care nu au fost părți în proces se efectuează prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare.

În cazul în care, din motive tehnice sau din cauza volumului actului, o astfel de transmitere nu poate avea loc, actul se comunică, în absența alegerii domiciliului de către destinatar, la adresa acestuia din urmă potrivit modalităților prevăzute de alineatul (1). Destinatarul este înștiințat cu privire la aceasta prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare. În acest caz, se consideră că o scrisoare recomandată a fost înmănată destinatarului în a zecea zi de la data depunerii acestei trimiteri la oficiul poștal al locului unde Tribunalul își are sediul, cu excepția cazului în care s-a demonstrat prin confirmare de primire că scrisoarea a fost primită la o altă dată sau a cazului în care destinatarul informează grefierul, în termen de trei săptămâni de la data înștiințării, prin fax sau prin alt mijloc tehnic de comunicare, că actul care trebuie comunicat nu i-a parvenit.

(3) Tribunalul poate stabili, prin decizie, condițiile în care un act de procedură poate fi comunicat pe cale electronică. Această decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Capitolul X
TERMENELE

Articolul 101

(1) Termenele procedurale prevăzute de tratate, de Statut și de prezentul regulament se calculează după cum urmează:

- (a) în cazul termenelor pe zile, pe săptămâni, pe luni sau pe ani care încep să curgă de la momentul producerii unui eveniment sau al efectuării unui act, ziua producerii evenimentului sau a efectuării actului nu intră în calculul aceluia termen;
- (b) un termen pe săptămâni, pe luni sau pe ani expiră la sfârșitul zilei care, în ultima săptămână, în ultima lună sau în ultimul an, are aceeași denumire sau aceeași cifră cu ziua producerii evenimentului sau a efectuării actului de la care începe să curgă termenul. În cazul termenelor pe luni sau pe ani, dacă ziua corespunzătoare expirării termenului nu există în ultima lună, termenul expiră la sfârșitul ultimei zile a acelei luni;
- (c) în cazul unui termen pe luni și pe zile, se socotesc, în primul rând, lunile întregi și apoi zilele;
- (d) termenele includ zilele de sărbătoare legală, duminicile și sâmbetele;
- (e) termenele nu se suspendă pe parcursul vacanțelor judecătorești.

(2) În cazul în care termenul expiră într-o sâmbătă, într-o duminică sau într-o zi de sărbătoare legală, acesta se prelungește până la sfârșitul zilei lucrătoare care urmează.

Lista zilelor de sărbătoare legală stabilită de Curtea de Justiție și publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* se aplică și Tribunalului.

Articolul 102

(1) Atunci când un termen pentru introducerea unei acțiuni împotriva unui act al unei instituții începe să curgă de la data publicării actului, acest termen se calculează, în sensul articolului 101

alineatul (1) litera (a), de la sfârșitul celei de a paisprezecea zile de la data publicării actului în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) Termenele procedurale se prelungesc pentru considerente de distanță, în mod invariabil, cu zece zile.

Articolul 103

(1) Termenele fixate în temeiul prezentului regulament pot fi prelunghite de autoritatea care le-a stabilit.

(2) Președintele poate delega grefierului dreptul de semnătură pentru a stabili anumite termene asupra cărora are competența de a hotărî în temeiul prezentului regulament sau pentru a acorda prelungirea acestora.

TITLUL III PROCEDURILE SPECIALE

Capitolul I SUSPENDAREA ȘI ALTE MĂSURI PROVIZORII

Articolul 104

(1) Orice cerere de suspendare a executării unui act al unei instituții, în temeiul articolelor 278 TFUE și 157 TCEEA, este admisibilă numai în cazul în care solicitantul a atacat acest act în cadrul unei acțiuni în fața Tribunalului.

Orice cerere cu privire la una dintre celelalte măsuri provizorii prevăzute de articolul 279 TFUE este admisibilă numai în cazul în care provine de la o parte dintr-o cauză aflată pe rolul Tribunalului și numai dacă are legătură cu această cauză.

(2) Cererile prevăzute de alineatul precedent indică obiectul litigiului, împrejurările care determină urgența, precum și motivele de fapt și de drept care justifică la prima vedere dispunerea măsurii provizorii solicitate.

(3) Cererea se face prin înscris separat și în condițiile prevăzute de articolele 43 și 44.

Articolul 105

(1) Cererea se comunică celeilalte părți, căreia președintele Tribunalului îi stabilește un termen scurt pentru a formula observații scrise sau orale.

(2) Președintele Tribunalului apreciază dacă este cazul să dispună deschiderea cercetării judecătorești.

Președintele Tribunalului poate admite cererea chiar înaintea formulării observațiilor de către cealaltă parte. Această măsură poate fi ulterior modificată sau revocată, chiar din oficiu.

Articolul 106

În caz de împiedicare sau de absență a președintelui Tribunalului, acesta este înlocuit de un alt judecător delegat cu luarea măsurilor provizorii, desemnat în condițiile stabilite prin decizia adoptată de Tribunal în conformitate cu articolul 10.

Articolul 107

(1) Cererea se soluționează prin ordonanță motivată. Ordonanța se comunică de îndată părților.

(2) Executarea ordonanței poate fi condiționată de constituirea de către solicitant a unei cauțiuni, al cărei quantum și ale cărei modalități se stabilesc ținând seama de împrejurări.

(3) Ordonanța poate stabili o dată de la care măsura încetează să se aplice. În caz contrar, măsura își încetează efectele de la pronunțarea hotărârii prin care se finalizează judecata.

(4) Ordonanța are doar un caracter provizoriu și nu prejudică fondul asupra căruia Tribunalul se pronunță în acțiunea principală.

Articolul 108

La cererea unei părți, ordonanța poate fi oricând modificată sau revocată ca urmare a unei schimbări a împrejurărilor.

Articolul 109

Respingerea cererii cu privire la o măsură provizorie nu împiedică partea care a introdus-o să depună o altă cerere întemeiată pe fapte noi.

Articolul 110

Prevederile prezentului capitol se aplică și cererilor de suspendare a executării silite a unei decizii a Tribunalului sau a unui act al altei instituții, depuse în temeiul articolelor 280 și 299 TFUE și al articolului 164 TCEEA.

Ordonanța de admitere a cererii stabilește, dacă este cazul, data la care măsura provizorie își încetează efectele.

Capitolul II **INCIDENTELE DE PROCEDURĂ**

Articolul 111

Atunci când Tribunalul este în mod vădit necompetent pentru a judeca o acțiune sau atunci când aceasta este în mod vădit inadmisibilă sau în mod vădit nefondată, Tribunalul poate, după ascultarea avocatului general, fără continuarea procedurii, să se pronunțe prin ordonanță motivată.

Articolul 112

În caz de vădită necompetență de judecare a unei acțiuni, fără a continua procedura, Tribunalul, prin ordonanță motivată, trimite acțiunea Curții de Justiție în temeiul articolului 54 al doilea paragraf din Statut.

Articolul 113

Tribunalul poate oricând să se pronunțe, din oficiu, după ascultarea părților, asupra cauzelor de inadmisibilitate pentru motive de ordine publică sau să constate că acțiunea a rămas fără obiect și că nu mai este necesar să se pronunțe asupra fondului; decizia este luată în condițiile prevăzute de articolul 114 alineatele (3) și (4).

Articolul 114

(1) Cererea prin care se solicită Tribunalului să se pronunțe asupra inadmisibilității, necompetenței sau cu privire la un incident, fără a intra în dezbateră fondului, se formulează prin înscris separat.

Cererea cuprinde expunerea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază, concluziile și, în anexă, înscrisurile justificative.

(2) La primirea cererii, președintele stabilește un termen pentru a da posibilitatea celeilalte părți să formuleze în scris concluziile și argumentele de fapt și de drept.

(3) În continuare, procedura de judecare a cererii este orală, în afară de cazul în care Tribunalul decide altfel.

(4) Tribunalul, după ascultarea avocatului general, se pronunță cu privire la cerere sau o unește cu fondul. Atunci când cauza este de competența Curții de Justiție, Tribunalul trimite cauza acesteia din urmă.

În cazul în care Tribunalul respinge cererea sau o unește cu fondul, președintele stabilește noi termene pentru continuarea judecării.

Capitolul III **INTERVENȚIA**

Articolul 115

(1) Cererea de intervenție se depune în termen de șase săptămâni de la data publicării avizului prevăzut de articolul 24 alineatul (6) sau, sub rezerva articolului 116 alineatul (6), înainte de a se dispune deschiderea procedurii orale prevăzute de articolul 53.

(2) Cererea de intervenție cuprinde:

- (a) indicarea cauzei;
- (b) indicarea părților;
- (c) numele și domiciliul intervenientului;
- (d) indicarea domiciliului ales al intervenientului în localitatea unde Tribunalul își are sediul;
- (e) concluziile în susținerea cărora intervenientul solicită să intervină;
- (f) expunerea împrejurărilor care justifică dreptul de a interveni, atunci când cererea se întemeiază pe articolul 40 al doilea sau al treilea paragraf din Statut.

Prevederile articolelor 43 și 44 se aplică în mod corespunzător.

(3) Intervenientul este reprezentat în conformitate cu prevederile articolului 19 din Statut.

Articolul 116

(1) Cererea de intervenție se comunică părților.

Președintele se pronunță cu privire la cererea de intervenție după ce a acordat părților posibilitatea de a-și prezenta observațiile scrise sau orale.

Președintele se pronunță asupra cererii de intervenție prin ordonanță sau înaintează cererea Tribunalului. Ordonanța de respingere a cererii se motivează.

(2) În cazul admiterii cererii de intervenție, depusă în termenul de șase săptămâni prevăzut de articolul 115 alineatul (1), intervenientului i se comunică toate actele de procedură comunicate părților. Cu toate acestea, președintele poate, la cererea unei părți, să excludă de la comunicare înscrisurile secrete sau confidențiale.

(3) Intervenientul ia procedura în starea în care se află în momentul intervenției sale.

(4) În cazurile prevăzute de alineatul (2), președintele stabilește termenul în care intervenientul poate depune un memoriu în intervenție.

Memoriul în intervenție cuprinde:

- (a) concluziile intervenientului privind susținerea sau respingerea, în tot sau în parte, a concluziilor uneia dintre părți;
  - (b) motivele și argumentele invocate de intervenient;
  - (c) probele propuse, dacă este cazul.
- (5) După depunerea memoriului în intervenție, președintele stabilește, dacă este cazul, un termen în care părțile pot răspunde acestui memoriu.
- (6) În cazul în care cererea de intervenție a fost depusă după expirarea termenului de șase săptămâni prevăzut de articolul 115 alineatul (1), intervenientul își poate prezenta observațiile pe parcursul procedurii orale, pe baza raportului de ședință care îi este comunicat.

Capitolul IV
**HOTĂRĂRILE TRIBUNALULUI PRONUNȚATE DUPĂ ANULAREA CU TRIMITERE
SPRE REJUDECARE**

Articolul 117

În cazul în care Curtea de Justiție anulează o hotărâre sau o ordonanță a Tribunalului și decide să trimită cauza acestuia din urmă spre rejudecare, Tribunalul este sesizat prin hotărârea de trimitere.

Articolul 118

(1) În cazul în care Curtea de Justiție anulează o hotărâre sau o ordonanță a unei camere, președintele Tribunalului poate repartiza cauza unei alte camere compuse din același număr de judecători.

(2) În cazul în care Curtea de Justiție anulează o hotărâre sau o ordonanță pronunțată de Tribunal întrunit în ședință plenară sau în Marea Cameră, cauza este repartizată completului care a pronunțat decizia respectivă.

(2a) În cazul în care Curtea de Justiție anulează o hotărâre sau o ordonanță pronunțată de un judecător unic, președintele Tribunalului repartizează cauza unei camere de trei judecători, din compunerea căreia nu face parte judecătorul respectiv.

(3) În cazurile prevăzute de alineatele (1), (2) și (2a), articolul 13 alineatul (2), articolul 14 alineatul (1) și articolul 51 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 119

(1) Atunci când, într-o cauză, intervine o hotărâre de trimitere spre rejudecare, dacă procedura scrisă în fața Tribunalului, în cauza respectivă, era terminată, procedura de rejudecare se desfășoară după cum urmează:

- (a) în termen de două luni de la comunicarea hotărârii Curții de Justiție, reclamantul poate depune un memoriu cuprinzând observații scrise;
- (b) în termen de o lună de la comunicarea acestui memoriu pârâtului, acesta din urmă poate depune un memoriu cuprinzând observații scrise. Termenul acordat pârâtului pentru depunerea acestui memoriu nu poate în niciun caz să fie mai mic de două luni, calculat de la data la care i s-a comunicat hotărârea Curții de Justiție;
- (c) în termen de o lună de la comunicarea concomitentă a observațiilor reclamantului și ale pârâtului către intervenient, acesta din urmă poate depune un memoriu cuprinzând observații scrise. Termenul acordat intervenientului pentru depunerea acestui memoriu nu poate în niciun caz să fie mai mic de două luni, calculat de la data la care i s-a comunicat hotărârea Curții de Justiție.

(2) Atunci când, într-o cauză, intervine o hotărâre de trimitere spre rejudecare, dacă procedura scrisă în fața Tribunalului, în cauza respectivă, nu era terminată, aceasta se reia din stadiul în care se afla, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii hotărâte de Tribunal.

(3) Tribunalul poate autoriza depunerea de memorii complementare cuprinzând observații scrise în cazul în care împrejurările justifică această măsură.

Articolul 120

Procedura se desfășoară potrivit prevederilor titlului II din prezentul regulament.

Articolul 121

Tribunalul se pronunță atât asupra cheltuielilor de judecată privitoare la procedura desfășurată în fața Tribunalului, cât și asupra celor privitoare la procedura de recurs în fața Curții de Justiție.

Capitolul IVa
**DECIZIILE TRIBUNALULUI PRONUNȚATE DUPĂ REEXAMINAREA CU
TRIMITERE SPRE REJUDECARE**

Articolul 121a

În cazul în care Curtea de Justiție reexaminează o hotărâre sau o ordonanță a Tribunalului și decide să trimită cauza acestuia din urmă spre rejudecare, Tribunalul este sesizat prin hotărârea de trimitere.

Articolul 121b

(1) În cazul în care Curtea de Justiție trimite spre rejudecare o cauză care a fost judecată inițial de o cameră, președintele Tribunalului poate repartiza cauza unei alte camere compuse din același număr de judecători.

(2) În cazul în care Curtea de Justiție trimite spre rejudecare o cauză care a fost judecată inițial de Tribunal întrunit în ședință plenară sau în Marea Cameră, cauza este repartizată completului care a pronunțat decizia respectivă.

(3) În cazurile prevăzute de alineatele (1) și (2), articolul 13 alineatul (2), articolul 14 alineatul (1) și articolul 51 alineatul (1) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 121c

(1) În termen de o lună de la comunicarea hotărârii Curții de Justiție, părțile din cadrul procedurii aflate pe rolul Tribunalului pot depune observații cu privire la concluziile care trebuie să fie desprinse din această hotărâre pentru soluționarea litigiului. Acest termen nu poate fi prelungit.

(2) Tribunalul poate să solicite părților din procedura aflată pe rolul acestuia să depună memoriile, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii, și să decidă să le asculte în cadrul unei proceduri orale.

Articolul 121d

Tribunalul se pronunță asupra cheltuielilor de judecată privitoare la procedura desfășurată în fața acestuia după reexaminare.

Capitolul V **CAUZELE JUDECATE ÎN LIPSĂ ȘI OPOZIȚIA**

Articolul 122

(1) În cazul în care pârâtul, chemat în judecată în conformitate cu procedura, nu răspunde cererii introductive cu respectarea termenului și a condițiilor de formă prevăzute în acest sens, reclamantul poate solicita Tribunalului să judece cauza în lipsă.

Cererea de judecare a cauzei în lipsă se comunică pârâtului. Tribunalul poate decide deschiderea procedurii orale cu privire la această cerere.

(2) Înainte de pronunțarea hotărârii în cauza judecată în lipsă, Tribunalul examinează admisibilitatea cererii introductive, verifică dacă formalitățile au fost legal îndeplinite și dacă concluziile reclamantului par fondate. Tribunalul poate dispune efectuarea de activități de cercetare judecătorească.

(3) Hotărârea pronunțată într-o cauză judecată în lipsă este executorie. Cu toate acestea, Tribunalul poate suspenda executarea acesteia până la soluționarea opoziției depuse în temeiul alineatului (4) de mai jos sau poate condiționa executarea de constituirea unei cauțiuni al cărei quantum și ale cărei modalități se stabilesc ținând seama de împrejurări; cauțiunea se restituie dacă nu se formulează opoziție sau dacă aceasta este respinsă.

(4) Hotărârea pronunțată într-o cauză judecată în lipsă poate fi atacată cu opoziție. Opoziția se formulează în termen de o lună de la comunicarea hotărârii, cu respectarea condițiilor de formă prevăzute de articolele 43 și 44.

(5) După comunicarea opoziției, președintele stabilește un termen celeilalte părți pentru a depune observații scrise.

Procedura se desfășoară în conformitate cu prevederile titlului II din prezentul regulament.

(6) Tribunalul se pronunță printr-o hotărâre care nu poate fi atacată cu opoziție.

Originalul acestei hotărâri se anexează originalului hotărârii pronunțate în cauza judecată în lipsă.

Se face mențiune despre hotărârea dată în opoziție pe marginea originalului hotărârii pronunțate în cauza judecată în lipsă.

Capitolul VI CĂILE EXTRAORDINARE DE ATAC

Secțiunea I – Terță opoziție

Articolul 123

(1) Prevederile articolelor 43 și 44 se aplică în mod corespunzător cererii de terță opoziție; în plus, această cerere trebuie să cuprindă următoarele mențiuni:

- (a) indicarea hotărârii atacate;
- (b) motivele pentru care hotărârea atacată aduce atingere drepturilor terțului oponent;
- (c) motivele pentru care terțul oponent nu a putut participa la litigiul principal aflat pe rolul Tribunalului.

Cererea se formulează împotriva tuturor părților din litigiul principal.

În cazul în care hotărârea a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, cererea se depune în termen de două luni de la data publicării.

(2) Suspendarea executării hotărârii atacate se poate dispune la cererea terțului oponent. Prevederile titlului III capitolul 1 se aplică în mod corespunzător.

(3) Hotărârea se modifică în măsura în care se admite terță opoziție.

Originalul hotărârii pronunțate în terță opoziție se anexează originalului hotărârii atacate. Se face mențiune despre hotărârea pronunțată pe marginea originalului hotărârii atacate.

(4) În cazul în care un recurs aflat pe rolul Curții de Justiție și o cerere de terță opoziție aflată pe rolul Tribunalului sunt declarate împotriva aceleiași hotărâri a Tribunalului, acesta din urmă, după ascultarea părților, poate suspenda procedura până la pronunțarea hotărârii Curții de Justiție.

Articolul 124

Cererea de terță opoziție se repartizează camerei care a pronunțat hotărârea care face obiectul terței opoziții; în cazul în care hotărârea a fost pronunțată de Tribunal întrunit în ședință plenară sau în Marea Cameră, cererea de terță opoziție se repartizează, în mod corespunzător, ședinței plenare sau Marii Camere. În cazul în care hotărârea a fost pronunțată de un judecător unic, cererea de terță opoziție se repartizează aceluia judecător.

Secțiunea II – Revizuirea

Articolul 125

Fără a aduce atingere termenului de zece ani prevăzut de articolul 44 al treilea paragraf din Statut, cererea de revizuire se formulează în termen de cel mult trei luni de la data la care solicitantul a luat cunoștință de faptele pe care se întemeiază revizuirea.

Articolul 126

(1) Prevederile articolelor 43 și 44 se aplică în mod corespunzător cererii de revizuire; în plus, aceasta trebuie să cuprindă următoarele mențiuni:

- (a) indicarea hotărârii atacate;
- (b) punctele cu privire la care hotărârea este atacată;
- (c) faptele pe care se întemeiază cererea;
- (d) indicarea mijloacelor de probă care dovedesc existența faptelor care justifică revizuirea și respectarea termenelor prevăzute de articolul precedent.

(2) Cererea de revizuire se formulează împotriva tuturor părților din hotărârea a cărei revizuire se solicită.

Articolul 127

(1) Cererea de revizuire se repartizează camerei care a pronunțat hotărârea care face obiectul revizurii; în cazul în care hotărârea a fost pronunțată de Tribunal întrunit în ședință plenară sau în Marea Cameră, cererea de revizuire se repartizează, în mod corespunzător, ședinței plene sau Marii Camere. În cazul în care hotărârea a fost pronunțată de un judecător unic, cererea de revizuire se repartizează acelui judecător.

(2) Fără a prejudeca fondul, Tribunalul, după ascultarea avocatului general și având în vedere observațiile scrise ale părților, se pronunță asupra admisibilității cererii.

(3) În cazul în care Tribunalul declară cererea admisibilă, procedează la examinarea pe fond a cererii și se pronunță prin hotărâre, în conformitate cu prezentul regulament.

(4) Originalul hotărârii date în revizuire se anexează originalului hotărârii revizuite. Se face mențiune despre hotărârea dată în revizuire pe marginea originalului hotărârii revizuite.

Articolul 128

În cazul în care un recurs aflat pe rolul Curții de Justiție și o cerere de revizuire aflată pe rolul Tribunalului sunt declarate împotriva aceleiași hotărâri a Tribunalului, acesta din urmă, după ascultarea părților, poate suspenda procedura până la pronunțarea hotărârii Curții de Justiție.

Secțiunea III – Interpretarea hotărârilor

Articolul 129

(1) Cererea de interpretare este formulată în conformitate cu prevederile articolelor 43 și 44. În plus, aceasta cuprinde următoarele mențiuni:

- (a) indicarea hotărârii în cauză;
- (b) textele a căror interpretare se solicită.

Cererea se formulează împotriva tuturor părților din hotărârea în cauză.

(2) Cererea de interpretare se repartizează camerei care a pronunțat hotărârea care face obiectul acestei cereri; în cazul în care hotărârea a fost pronunțată de Tribunal întrunit în ședință plenară sau în Marea Cameră, cererea de interpretare se repartizează, în mod corespunzător, ședinței plenare sau Marii Camere. În cazul în care hotărârea a fost pronunțată de un judecător unic, cererea de interpretare se repartizează acelu judecător.

(3) Tribunalul se pronunță prin hotărâre după ce a acordat părților posibilitatea de a-și prezenta observațiile și după ascultarea avocatului general.

Originalul hotărârii în interpretare se anexează originalului hotărârii interpretate. Se face mențiune despre hotărârea în interpretare pe marginea originalului hotărârii interpretate.

(4) În cazul în care un recurs aflat pe rolul Curții de Justiție și o cerere de interpretare aflată pe rolul Tribunalului sunt declarate împotriva aceleiași hotărâri a Tribunalului, acesta din urmă, după ascultarea părților, poate suspenda procedura până la pronunțarea hotărârii Curții de Justiție.

TITLUL IV
CONTENCIOSUL PRIVIND DREPTURILE DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Articolul 130

(1) Sub rezerva prevederilor speciale ale prezentului titlu, prevederile prezentului regulament se aplică acțiunilor introduse împotriva Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) și împotriva Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante, denumite în continuare „Oficiu”, și care au ca obiect aplicarea normelor privitoare la regimul proprietății intelectuale.

(2) Prevederile prezentului titlu nu se aplică în cazul acțiunilor care sunt introduse direct împotriva Oficiului, fără a fi precedate de o procedură în fața unei camere de recurs.

Articolul 131

(1) Cererea trebuie redactată într-una dintre limbile prevăzute de articolul 35 alineatul (1), aleasă de reclamant.

(2) Limba în care este redactată cererea devine limba de procedură dacă reclamantul a fost singura parte în cadrul procedurii aflate pe rolul camerei de recurs sau dacă nicio altă parte din cadrul acestei proceduri nu se opune într-un termen stabilit în acest scop de către grefier după depunerea cererii.

În cazul în care, în acest termen, părțile din cadrul procedurii care s-a aflat pe rolul camerei de recurs informează grefierul asupra acordului lor în sensul alegerii ca limbă de procedură a uneia dintre limbile menționate de articolul 35 alineatul (1), aceasta devine limba de procedură în fața Tribunalului.

În cazul opoziției la alegerea limbii de procedură, făcută de către reclamant în termenul menționat mai sus, și în absența unui acord în această privință între părțile din cadrul procedurii care s-a aflat pe rolul camerei de recurs, limba în care cererea de înregistrare respectivă a fost depusă la Oficiu devine limba de procedură. Cu toate acestea, în cazul în care, la cererea motivată a unei

părți și după ascultarea celorlalte părți, președintele constată că folosirea acestei limbi nu este de natură să permită tuturor părților din cadrul procedurii care s-a aflat pe rolul camerei de recurs să participe la procedură și să le garanteze apărarea și că numai folosirea unei alte limbi dintre cele menționate de articolul 35 alineatul (1) permite remedierea acestei situații, poate desemna această din urmă limbă ca limbă de procedură; președintele poate delega soluționarea acestei chestiuni Tribunalului.

(3) În memoriile și în celelalte înscrisuri adresate Tribunalului, precum și pe parcursul procedurii orale, reclamantul poate folosi limba aleasă de el în conformitate cu alineatul (1), iar fiecare dintre celelalte părți poate folosi o limbă aleasă dintre cele menționate de articolul 35 alineatul (1).

(4) În cazul în care, în temeiul alineatului (2), o altă limbă decât cea în care este redactată cererea devine limba de procedură, grefierul asigură efectuarea traducerii cererii în limba de procedură.

Fiecare parte este obligată să prezinte, într-un termen rezonabil stabilit în acest scop de către grefier, traducerea în limba de procedură a memoriilor sau a înscrisurilor, altele decât cererea, pe care le-a depus în temeiul alineatului (3) într-o altă limbă decât limba de procedură. Partea care depune această traducere, care constituie act autentic în sensul articolului 37, trebuie să certifice exactitatea acesteia. În cazul în care traducerea nu este depusă în termenul stabilit, memoriul sau actul de procedură în cauză este înlăturat din dosar.

Grefierul asigură efectuarea traducerii tuturor afirmațiilor făcute pe parcursul procedurii orale în limba de procedură și, la cererea unei părți, în limba folosită de aceasta în conformitate cu alineatul (3).

Articolul 132

(1) Fără a aduce atingere prevederilor articolului 44, cererea trebuie să cuprindă numele tuturor părților din cadrul procedurii care s-a aflat pe rolul camerei de recurs și adresele pe care acestea le-au indicat în vederea efectuării notificărilor pe parcursul acestei proceduri.

Decizia atacată a camerei de recurs se anexează cererii. Se face mențiune cu privire la data la care decizia atacată a fost notificată reclamantului.

(2) În cazul în care cererea nu este formulată cu respectarea alineatului (1), se aplică în mod corespunzător articolul 44 alineatul (6).

Articolul 133

(1) Despre depunerea cererii, grefierul informează Oficiul și toate părțile din cadrul procedurii care s-a aflat pe rolul camerei de recurs. Grefierul procedează la comunicarea cererii după stabilirea limbii de procedură în conformitate cu articolul 131 alineatul (2).

(2) Cererea este comunicată Oficiului în calitate de pârât, precum și părților din cadrul procedurii care s-a aflat pe rolul camerei de recurs, altele decât reclamantul. Această comunicare se face în limba de procedură.

Comunicarea cererii către o parte din cadrul procedurii care s-a aflat pe rolul camerei de recurs se face prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, la adresa indicată de partea în cauză în vederea efectuării notificărilor pe parcursul acestei proceduri.

(3) Imediat după comunicarea cererii, Oficiul transmite Tribunalului dosarul procedurii care s-a aflat pe rolul camerei de recurs.

Articolul 134

(1) Părțile din cadrul procedurii care s-a aflat pe rolul camerei de recurs, altele decât reclamantul, pot participa în calitate de intervenienți la procedura aflată pe rolul Tribunalului prin formularea unui răspuns la cerere, cu respectarea condițiilor de formă și a termenelor prevăzute în acest sens.

(2) Intervenienții menționați de alineatul (1) au aceleași drepturi procedurale cu părțile principale. Aceștia pot susține concluziile unei părți principale, pot formula concluzii și invoca motive autonome față de cele ale părților principale.

(3) Un intervenient dintre cei menționați de alineatul (1) poate, în memoriul în răspuns depus în conformitate cu articolul 135 alineatul (1), să formuleze concluzii care vizează anularea sau reformarea deciziei camerei de recurs în privința unui punct care nu a fost indicat în cerere și să invoce motive care nu au fost arătate în cerere.

Astfel de concluzii formulate sau motive invocate în cuprinsul memoriului în răspuns al intervenientului rămân fără obiect în cazul desistării reclamantului.

(4) Prin derogare de la articolul 122, procedura judecării cauzei în lipsă nu se aplică atunci când un intervenient dintre cei menționați de alineatul (1) al prezentului articol a răspuns cererii cu respectarea condițiilor de formă și a termenelor prevăzute în acest sens.

Articolul 135

(1) Oficiul și părțile din cadrul procedurii care s-a aflat pe rolul camerei de recurs, altele decât reclamantul, depun memoriile în răspuns în termen de două luni de la comunicarea cererii.

Articolul 46 se aplică în mod corespunzător memoriilor în răspuns.

(2) Cererea și memoriile în răspuns pot fi completate cu memoriile în replică și în duplică formulate de părți, inclusiv de intervenienții menționați de articolul 134 alineatul (1), atunci când președintele, ca urmare a unei cereri motivate depuse într-un termen de două săptămâni de la notificarea memoriilor în răspuns sau în replică, consideră necesară completarea și o încuviințează pentru a da posibilitatea părții în cauză să își apere punctul de vedere.

Președintele stabilește termenul pentru depunerea acestor memoriile.

(3) Fără a aduce atingere prevederilor anterioare, în cazurile menționate de articolul 134 alineatul (3), celelalte părți pot, în termen de două luni de la notificarea memoriului în răspuns, să depună un memoriu al cărui obiect este limitat la răspunsul privind concluziile și motivele invocate pentru prima dată în memoriul în răspuns al unui intervenient. Acest termen poate fi prelungit de către președinte la cererea motivată a părții interesate.

(4) Memoriile părților nu pot modifica obiectul litigiului care s-a aflat pe rolul camerei de recurs.

Articolul 135a

După depunerea memoriilor prevăzute de articolul 135 alineatul (1) și, dacă este cazul, de articolul 135 alineatele (2) și (3), Tribunalul poate decide, pe baza raportului judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general și a părților, să se pronunțe asupra acțiunii fără parcurgerea fazei orale a procedurii, cu excepția cazului în care una dintre părți depune o cerere prin care arată motivele pentru care solicită să fie ascultată. Această cerere se depune în termen de o lună de la comunicarea către parte a terminării procedurii scrise. Acest termen poate fi prelungit de către președinte.

Articolul 136

(1) Atunci când se admite o acțiune formulată împotriva unei decizii a unei camere de recurs, Tribunalul poate dispune ca Oficiul să suporte doar propriile cheltuieli de judecată.

(2) Cheltuielile necesare efectuate de părți în legătură cu procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs, precum și cheltuielile efectuate în vederea depunerii traducerilor memoriilor sau înscrisurilor în limba de procedură, prevăzute de articolul 131 alineatul (4) al doilea paragraf, sunt considerate cheltuieli de judecată recuperabile.

În cazul prezentării de traduceri inexacte, se aplică în mod corespunzător articolul 87 alineatul (3) al doilea paragraf.

TITLUL V
RECURSURILE ÎMPOTRIVA DECIZIILOR
TRIBUNALULUI FUNCȚIEI PUBLICE A UNIUNII EUROPENE

Articolul 136a

În cazul recursului declarat împotriva deciziilor Tribunalului Funcției Publice, prevăzut la articolele 9 și 10 din anexa la Statut, limba de procedură este aceea în care este redactată decizia Tribunalului Funcției Publice care face obiectul recursului, fără a aduce atingere articolului 35 alineatul (2) literele (b) și (c) și alineatul (3) al patrulea paragraf din prezentul regulament.

Articolul 137

(1) Recursul se declară prin depunerea unei cereri la grefa Tribunalului sau a Tribunalului Funcției Publice.

(2) Grefa Tribunalului Funcției Publice transmite, fără întârziere, dosarul din prima instanță și, după caz, recursul către grefa Tribunalului.

Articolul 138

(1) Cererea de recurs cuprinde:

- (a) numele și domiciliul părții care formulează recursul, denumită recurent;
- (b) indicarea celorlalte părți din procedura în fața Tribunalului Funcției Publice;
- (c) motivele și argumentele de drept invocate;
- (d) concluziile recurentului.

Articolul 43 și articolul 44 alineatele (2) și (3) se aplică în mod corespunzător recursului.

(2) Decizia Tribunalului Funcției Publice care face obiectul recursului se anexează cererii de recurs. Se face mențiune cu privire la data la care decizia atacată a fost comunicată recurentului.

(3) În cazul în care recursul nu este formulat cu respectarea articolului 44 alineatul (3) sau a alineatului (2) din prezentul articol, se aplică în mod corespunzător articolul 44 alineatul (6).

Articolul 139

(1) Pe calea recursului se poate cere:

- (a) anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului Funcției Publice;
- (b) admiterea, în tot sau în parte, a concluziilor prezentate în primă instanță, fără a putea fi primite cereri noi.

(2) Recursul nu poate modifica obiectul litigiului dedus judecării Tribunalului Funcției Publice.

Articolul 140

Cererea de recurs se comunică tuturor părților din litigiul dedus judecării Tribunalului Funcției Publice. Articolul 45 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 141

(1) Orice parte din litigiul dedus judecării Tribunalului Funcției Publice poate depune un memoriu în răspuns în termen de două luni de la comunicarea cererii de recurs. Termenul de depunere a memoriului în răspuns nu se poate prelungi.

(2) Memoriul în răspuns cuprinde:

- (a) numele și domiciliul părții care l-a depus;
- (b) data la care i-a fost comunicată cererea de recurs;
- (c) motivele și argumentele de drept invocate;
- (d) concluziile.

Articolul 43 și articolul 44 alineatele (2) și (3) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 142

(1) Prin memoriul în răspuns se poate cere:

- (a) respingerea, în tot sau în parte, a recursului sau anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului Funcției Publice;
- (b) admiterea, în tot sau în parte, a concluziilor formulate în primă instanță, fără a putea fi primite cereri noi.

(2) Memoriul în răspuns nu poate modifica obiectul litigiului dedus judecății Tribunalului Funcției Publice.

Articolul 143

(1) Recursul și memoriul în răspuns pot fi completate cu un memoriu în replică și cu un memoriu în duplică atunci când președintele, ca urmare a unei cereri depuse în acest sens de către recurent în termen de șapte zile de la comunicarea memoriului în răspuns, consideră necesară completarea și încuviințează expres depunerea unui memoriu în replică pentru a da posibilitatea recurentului să își apere punctul de vedere sau pentru a pregăti decizia asupra recursului. Președintele stabilește data la care se depune memoriul în replică și, cu ocazia comunicării acestui memoriu, data la care se depune memoriul în duplică.

(2) Atunci când concluziile memoriului în răspuns au ca obiect anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului Funcției Publice pentru un motiv care nu a fost invocat în cererea de recurs, recurentul sau orice altă parte poate depune un memoriu în replică, al cărui obiect este limitat la acest motiv, în termen de două luni de la comunicarea memoriului în răspuns în cauză. Alineatul

(1) se aplică oricărui memoriu suplimentar depus ca urmare a acestei replici.

Articolul 144

Sub rezerva prevederilor care urmează, articolul 48 alineatul (2), articolele 49, 50 și 51 alineatul (1), articolele 52, 55-64, 76a-110, articolul 115 alineatele (2) și (3) și articolele 116, 123-127 și 129 se aplică procedurii în fața Tribunalului care are ca obiect un recurs împotriva unei decizii a Tribunalului Funcției Publice.

Articolul 145

Atunci când recursul este, în tot sau în parte, în mod vădit inadmisibil sau în mod vădit nefondat, Tribunalul poate oricând, pe baza raportului judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, să respingă recursul, în tot sau în parte, prin ordonanță motivată.

Articolul 146

După depunerea memoriilor prevăzute de articolul 141 alineatul (1) și, dacă este cazul, de articolul 143 alineatele (1) și (2), Tribunalul poate decide, pe baza raportului judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general și a părților, să se pronunțe asupra recursului fără parcurgerea fazei orale a procedurii, cu excepția cazului în care una dintre părți depune o cerere prin care arată motivele pentru care solicită să fie ascultată. Această cerere se depune în termen de o lună de la comunicarea către parte a terminării procedurii scrise. Acest termen poate fi prelungit de către președinte.

Articolul 147

Raportul preliminar prevăzut de articolul 52 este prezentat Tribunalului după depunerea memoriilor prevăzute de articolul 141 alineatul (1) și, dacă este cazul, de articolul 143 alineatele (1) și (2). Atunci când nu se depun astfel de memorii, aceeași procedură se aplică la expirarea termenului prevăzut pentru depunerea lor.

Articolul 148

Atunci când recursul nu este fondat sau atunci când recursul este fondat și Tribunalul soluționează el însuși litigiul, acesta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

Articolul 88 nu se aplică decât recursurilor declarate de instituții.

Prin derogare de la articolul 87 alineatul (2), Tribunalul poate dispune ca, în recursurile declarate de funcționari sau de alți agenți ai unei instituții, cheltuielile de judecată să fie repartizate între părți, în măsura impusă de echitate.

În caz de retragere a recursului, articolul 87 alineatul (5) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 149

Cererea de intervenție formulată în cadrul unui recurs aflat pe rolul Tribunalului trebuie depusă în termen de o lună de la data publicării avizului prevăzut de articolul 24 alineatul (6).

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 150

Tribunalul poate emite instrucțiuni practice cu privire, în special, la pregătirea și la desfășurarea ședințelor în fața acestuia și la depunerea de memorii sau observații scrise.

Articolul 151

Prezentul regulament, autentic în limbile prevăzute de articolul 35 alineatul (1), se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și intră în vigoare în prima zi a celei de a doua luni de la data publicării sale.